FEB 26 1920

Published and distributed under Permit (No. 739) autorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President, A. S. Burleson, POSTMASTER GENERAL.

Tel. So. Boston 2361

SANDARA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Organas

"SANDARA"
Published Every Thursday
By the Lithuanian National League of America.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $2.00
To Foreign Countries $2.75
"SANDARA,"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KAINA 5 CENTAI.

No. 8 South Boston, Mass., Vasario (February) 19 d. 1920 m. Metai VII.

Anglija remia Lietuvos valdžią.

Paskolina Lietuvai Tris Milijonus Svarų-Sterlingų.

Kaune Atidaro Valstybės Banką. Lietuvos Bankos Skyrius bus ir Amerikoje.

LONDONAS, Vasario 16, 1920. — Specialis kablegramas del The Sun ir New York Herald, praneša del mus lietuvių smagią žinią, kad Lietuvos Ministeris Ernestas Galvanauskas, kuris dabar yra Londone užbaigė finansines bei komercijos sutartis su Anglija ir prašalino kylius statomus prieš pripažinimą Lietuvos Respubliką. Dabar tikrai padeda Anglija atsistoti ant kojų naujai gimusei respublikai Baltiko krašte. Jie nelaukė kitų aliantų kol jie pripažins Lietuvą, pati pirmoji padavė ranką Lietuvai, kad turėjus bendrus komercijos rišius su Lietuva ir paskolina 3,000,000 svarų sterlingų, kad Lietuva išleistų savo pinigus ant aukso valiuto ir bus pinigai - auksinai netrukus paleisti į cirkuliaciją. **Auksinas** lyginsis Anglijos Shilingui arba Amerikos 25 centams.

Išeis iš cirkuliacijos vokiškos markės, kurios po Lietuva dabar cirkuliuoja sumoje 800,000,000 markių.

Iš Amerikos, sako Ministeris Galvanauskas reikalinga del Lietuvos įvairių mašinėrijų išdirbystei agrikulturos, elektrikinių aparatų, geležinkeliams medžiagos, riebalų, drabužių, avalų ir visokių manufakturos reikmenų, bet S. V. atstumia komerciją nuo saves, o Anglija negalinti išdirbti tovisko šiuom laiku pati po karės stoka fiziškų spekų.

Kaune dabar Anglijos delegacija iš ekspertų, planuoja atidaryti valstybės banką, kuri trumpu laiku bus įkurta po visuotino suvažiavimo, kuris turės įvykti balandžio mėnesyje.

Kuomet S. V. ignoruoja Lietuvos pirpažinimą, tuom laiku Anglija skaitosi de facto su dabartine Lietuvos valdžia ir pasitikinti, kad jį ir pasiliks galėje ir po visiuotinojo Seimo.

Ministeris Galvanauskas nori pasiųsti p. Kavauską Lietuvos finansų ekspertą į Suvienytas Valstijas, kad čia padaryti prirengimą del atidarymo Lietuvos Banko skyriaus, kuris galėtų daug biznio padaryti ir podraug buti kaipo agentur. tarpe Amerikos ir Lietuvos vaizbos vedime. Vienok tuom kart p. Kavauskas negalis gauti iš čia savo pasporto vizos. Todel manoma, kad čia ir yra tokis komfliktas reikaluose pripažinimo Lietuvos per Ameriką, vienok Anglija sveikina oficialiai Lietuvą ir pasirašo ant sutarties 15 metų komercijos reikaluose, kuomet Amerika klampojasi su pasportais, neleidžia musų vadovams atvažiuoti, kad galėjus užmegsti tokius pat rišius S.V. komercijos kaip su Anglija jau padariusi yra.

ADMIROLAS KOLČAKAS IR PREMIERAS PEPALIEVAS NUŠAUTI.

LONDONAS, — Vėliausios žinios čia gautos, pranešą, kad Kolčakas ir jo premieras Victor Pepalievas esa nušauti vasario 7 d. Irkuske per revoliucijonierius.

S. V. VALSTYBĖS SEKRETORIUS LANSINGAS REZIGNAVO.

WASHINGTON, —vasario 13 d., Valstybės sekretorius (premieras) Lansing pasitraukė iš savo vietos. Rezignuodamas jis padavė ilgą laišką, kuriame išreiškiama pasipiktinimas kaltinimais, jog jis pasisavino prezidento teises. Jo rezignavimas buvo visai nelauktas ir netikėtas. Nekurie paskelbimą aiškino tuo, kad prezidentas Wilson yra labai neužganėdintas sekretoriaus Lansingo vedimu kabineto posėdžių.

Lansingas yra antruoju valstybės sekretoriu rezignavusiu prie prezidento Wilsono. Pirmiausia iš tos vietos rezignavo W. J. Bryan, kuris pasitraukė todel, kad jis buvo neužganėdintas šalies stumimu į karę.

Kodel Drabužiai yra Brangus.

BOSTON, Mass. — Kodel darbužių kaina yra taip aukšta, išsiaiškina tas dalykas, kad audinyčios lupasi dabar milžiniškų pelnų. Dabar nekurios Naujosios Anglijos audinyčios paskelbė bertainiinius dividentus savo akcionieriams. Jie siekia nuo 10 iki 20 nuošimčio, arba nuo 40 iki 80 nuošimčių į metus. O kad ir rubų siuvimo firmos irgi nemažesnius pelnus imasi, tad suprantama, kad drabužių kainos turi buti augštos.

LIETUVOS PADĖTIS.

Lansingas, Suv. Valstijų sekretorius - ministeris paskelbė Amerikoje Lietuvos Pildomajai Tarybai du laišku, vieną iš spalių mėn., o kitą iš sausio š. m., kad Suv. Valstijos negali pripažinti Lietuvos Respublikos nepriklausomybės; Suv. Valstijos laukia, kada Rusija sustiprės ir Lietuva prie Rusijos prisidės, bet ne bolševikiškos, mat vis dar tie aliantai turi viltį, kad kokicaristai Rusijoje užviešpataus. Manome, kad Amerikos Lietuvių Pildomasai Komitetas arba Lietuvos atstovybė per pil. J. Vileišį atatinkamai mokės Lansingui atsakyti; tik dabar mes pažiurėkime, ką svetimtaučiai sako del tų Lansingo laiškų.

"New York Times" iš vas. 11 d., š. m. editoriale tiesiog kritikuoja abu tuos Lansingo publikuotus laiškus.

Pirmąjį laišką, kada jie paskelbė, vadinas spalių mėnesyje, t. y. kada Judeničas buvo arti Petrogrado vartų, o Denikinas buvo užėmęs Orlą, gal tada Suv. Valst. del savo interasų turėjo kokius nors išrokavimus (kad atstatyti Rusiją ir vėl pavergti Baltiškasiąs tautas), bet kada paskelbė antrąjį pranešimą, sausio mėn., tai jau nebuvo nei Judeničo, nei Denikino, nei Kolčako. Ir "Times" nurodo, kad Pabaltijos tautas Suv. Valstijos su aliantais varu spiria dėties su bolševikais ir su jais taikyties. Estonai jau tą padarė; seka jau latviai; lietuvių dar negirdima, ką jie mano tokioj padėtyj esantys, bet ir lietuviai, aplinkybių verčiami ir aliantų apleisti, turės su rusais taikytis ir visą gyvybės judėjimą pradėti varyti.

Taip pat ir Kaukazo tautos, kurios tiek daug buvo pasitikėję aliantais jau darosi aliantų priešingas, vadinas dedas su turkais, nes turkai pirižada remti tas atskilusias nuo Rusijos tautas.

Lenkų "Telegram Codzienny", kuris skaitosi net pirmeivių dienraštis, bet vis tiek lenkų imperialistų žygiais eina ir Pilsudskio — Paderewskio — Skrulskio pėdomis eina ir nuo Letuvos neatsikrato. Vilnių skaito lenkų ("pdzeciw pravu Polski do Wilna". žr. "T. C." iš vas. 12, š. m.). Ir del Lansingo atsakų kaltina lietuvių tautą, kad jinai priešinasi lenkams, prie jų nesideda ir į jų uniją neina, kuri neva susiformavo Gelsinkuose pereitą mėnesį.

Ir pilna kituose lenkų laikraščiuose, bet viena ir ta pati giesmelė, kad prie lenkų prisidėti.

Lietuvos padėtis itin svarbi. Ir šios dienos padėtis turi buti lietuviams aiški, žinoma, nustatyta. Amerikos lietuvių liaudis trokšta žinoti ką Lietuvos dabarties vyriausybė mano ir ką ji dirba. Dabar musų laikraščiai, kurį tik nepaimsi tik ir išsižiuri viena ir ta pati kopija. Bet Lietuvos dabarties padėties nenušviečiama. Turime Suv. Valstijose atstovybę iš tokių protingų vyrų kai Vileišis, Žadeikis ir jie turėtų Amerikos lietuvių liaudį kas savaitė painformuoti šios dienos Lietuvos padėtimi. Ir tas svarbu.

O lietuvių kolonijoms, draugijoms parodyti kuodidžiausią gyvybę del Lietuvos nepriklausomybės. Vieši susirinkimai, mitingai ir jų skelbimas Amerikos spaudoje — didžiausis vaistas ką mes galime dabar padaryti.

Taipgi nepalikti nei vienam lietuviui Suv. Valstijose be Lietuvos Laisvės Bono, paskolos. Nusipirkę ir gavę ženklelį - sagutę nešiokime jį viešai.

Suvienytos Valstijos prabilo, tik ne musų naudai. Bet kada prabils antru kartu, tikime, kad jau bus musų naudai. O kad prabiltų musų naudai turime visi, nuo mažiausios lietuvio sieluKės iki didžiausiai lietuvio sielai klibinti ir dirbti.

J. Degis - Sekys.

P. S. — Sustačius šį straipsnį gavome žinią, kad p. Lansingas buvo priverstas rezignuoti iš savo vietos. — **"Sand." Red.**

"UKININKŲ SĄJUNGOS" SUVAŽIAVIMAS.

1919 m. Gruodžio 28 ir 29 d. Kaune įvyko "Lietuvos Ukininkų Sąjungos" suvažiavimas. Į suvažiavimą atvyko arti 40 atstovų iš įvairių Lietuvos vietų. Nors "Ukininkų Sąjunga" dar neseniai įsisteigė, bet darbo žymė didelė. Skyriai, kuria vartotojų draugijas, lynines verpimo, vilnų karšimo dirbtuves, elektros stotis, malunas ir k. Suvažiavimas gyvai svarstė ukininkų reikalus kaip pagerinti ukininkų padėtį. Dau g pranešta iš vietų, kaip visoki valdininkai savovaliai ir neteisingai elgiasi mobilizuodami arklius, apkraudami mokesniais ir tt. Suvažiavimo priimta tam tikra rezoliucija del ukininkų padėties. Buvo daug svarstyta apie ukininkų organizacijos reikalus. Nutarta laikinai leisti "Ukininkų Sąjungos" organą kartą į mėnesį. Suvažiavimas priėmė naujai užregistruotus įstatus. Daug ką galėtų nuveikti "Ukin. Sąjunga", bet pinigų truksta, ypač centrui. "Uk. Sąjungai" padėti susiorganizuoti ir sustiprėti gyvenimo pradžiai J. Vailokaitis, Ukio Banko direktorius, paaukavo 5000 auksinų.

Suvažiavimas nutarė pesveikinti žodžiu Valstybės Prezidentą, Ministerių Pirmininką, Valstybės Tarybos Pirmininką, o Kariuomenę raštu. Kariuomenės sveikinimas toks: "Pirmasis visos Lietuvos "Ukininkų Sąjungos" suvažiavimas Kaune karštai sveikina Jus, Tėvynės Gynėjai, narsus musų broliai ir Karžygiai su Kalėdų ir Naujųjų Metų šventėmis. Jus Tėvynę apgynėte, Jus Lietuvos vardą iškėlėte pasaulio akyse, Jus savo narsumu, pasišventimu užsitarnavote teisingą Karžygių vardą. Mes didžiuojamės Jumis! Mes neabejodami tikime, kad Jus sugebėsite, Dievui padedant, atgaut likusiąją okupantų rankose Lietuvos dalį ir savo pasiryžimu iškovosite Nepriklausomybę Lietuvai! Mes daug aukojame ir dar daugiau aukosime Tėvynės Gynėjams, kad tik svetimi mums neuždėtų verguvės jungo! Jau priešininkai pažino Jusų drąsą! Nebandys antrą kartą patirti lietuvio kalavijo ant savo galvos! Garbė Jums!! Valio! tad Musų Karžygiai! Valio! tad Lietuvos Kariuomenė ir jos garbingi Vadai". Išrinkta nauja Centro Valdyba. Centras yra Kaune (Ožeškinės g. 12).

"L."

SANTARVĖS KOMISIJOS ATSIŠAUKIMAS Į LATVIJOS IR LIETUVOS GYVENTOJUS.

Vokiečių Vyriausybė šituo pareiškimu visiems skelbia, kad visa vokiška ir rusiška kariuomenė, kuri dabar laikosi Latvių ir Lietuvos teritorijoje, vokiečiu valdžios įsakymu išeis iš tų kraštų.

Santarvės ir Talkininkų valstybių vyriausiosios Tarybos atstatytoji visos santarvės Komisija, kurioje dalyvauja Anglų Amerikos, Francuzų, Italų ir Japonų atstovai, važinoja pačioje vietoje įsitikinti, ar bus išpildytas tas įsakymas.

Kad gravedus evakuacija kuo veikiausiai ir išvengus visų nemalonių atsitikimų, butent reikia:

1) Kad visų čia nurodytų kraštų gyventojai laikytusi kuoramiausiai.

2) kad vietinės valdžių įstaigos traukiančiai į pietus kariuomenei palengvintų gavimą tinkamos nakvynės, jiems tam tikslui duodamos didžiausius butus.

3) kad jokiu budu nebutų plėšiama arba ardoma telefono ir telegrafo įstaigos.

Vokiečių kariuomenei savo pirkinius teleista mokėti vokiečių markėmis, Abosto rubliais, rusiškais rubliais, ir latvių arba lietuvių pinigais.

Vokiečių kariuomenei neleista daryti jokių rekvizicijų, ii už viską turi mokėti pinigais.

Interalijantų Komisijos nariai pasirašė:

Britanijos atstovas, generolas **Turner.**

Amerikos Jungtinių Valstijų atstovas, generolas **Cheney.**

Francuzų atstovas, generolas **Niessel.**

Italų atstovas, generolas **Marietti.**

Japonų atstovas, pulkininkas **Taketa.**

Vokiečių delegacijos nariai: pasirašė: Pirmininkas, viceadmirolas **Hopman.**

Šį atsišaukimą paduodame imdami iš "Tautos".

Stebimės, kad atsišaukimas liko tik atsišaukimu, raminančiu Lietuvos ir Latvijos gyventojus, o vokiečiams per ilgus metus teriojusiems Lietuvą, vistiek buvo leista nežmoniškai apiplėšti Lietuvos gyventojus.

Atkreipiame skaitytojų domą į šiame "Sandaros" numeryje telpantį Lietuvos piliečio Jaro, savo akimis mačiusio Lietuvos teriojimą, laišką.

Italų Spauda apie Lietuvą.

Įvairių italų laikraščių rašoma apie Lietuvą. Tarp jų "L'Economista d' Italie" ir kiti rašo apie dabartinę sunkią Lietuvos padėtį. Nepamiršta nė Lietuvos žmonių upo, valdžios darbuotės ir pačių žmonių kovos su savo priešais. Del darbų tų žmonių, kurie neuilsdami Lietuvos labui dirba, — o tokių netruksta ir Ryme, — pasaulio spauda vis labiau kreipia akis į Lietuvą.

Aukso Kasyklos Uralo Kalnuose.

BERLINAS. — Čia pasiekė žinios, kad du svarbus aukso laukai tapo rasti Rusijos Sovietų valdžiai atkariavus Uralo kalnus.

PAS LIETUVOS VASTYBĖS PREZIDENTĄ.

Jo Ekscelencijai ponui Lietuvos Valstybės Prezidentui.

Pirmasai Lietuvos Žydų Demokratinių Bendruomenių suvažiavimas visų Lietuvos Žydų vardu sveikina Tamstos asmenį, ponas Prezidente, visas gyvenančias Lietuvoje tautas. Suvažiavimas įsitikrinęs, kad visos jos bendomis pajiegomis prisidės prie laisvos Lietuvos Valstybės kurybos darbo, kurioj jos galės plačiai ir visai išplėsti visas savo kuriamasias pajėgas ir jausis lygiai laisvomis ir lygiai laimingomis, tebunie šis visų tautų siekimas prie bendro darbo Lietuvoje Valstybės žydėjimo laidavimas.

Su tikra pagarba

Suvažiavimo Prezidiumas Ministeris Soloveičikas; Pris. adv. Rozenbaumas; Finansų, Prekybos ir Pramonės, Vice - Ministeris Rachmilevičius; pris. adv. Fridmanas, Salantas, rabinai Kahanemanas, Karkas ir Popelis.

Lietuvos Žydų Demokratų Bendruomenių suvažiavimo Prezidiumo Pirmininkui.

Prašau Tamstų pasakyti Lietuvos Žydų demokratų Bendroumenių suvažiavimui štai ką:

Aš tariu širdingą ačiu suvažiavimui už jo pasveikinimą ir už geriausius linkėjimus Lietuvos Valstyvei, ir tikiuosi, kad Lietuvos žydai tvarkydami savo tautinius reikalus savybėje, mokės juos suderinti su bendrais visos musų valstybės reikalais ir bus geras pavyzdys kitoms Lietuvos mažumoms. Ypatingai džiugina mane, kad žydai, vykindami savo teisę, supranta ir tos šalies pareigą, kur jie gyvena, butent, pareigą dėtis visomis savo pajėgomis į valstybės kurimo darbą.

A. Smetona,
V. Prezidentas.

Iš Vilkaviškio pasveikinimas Lietuvos kariuomenei, Prezidentui, Valstybės Tarybai ir Ministerių Kabinetui pasiųstas toks pasveikinimas: Šių 1920 m. sausio 3 d. Vilkaviškio miesto taryba savo pirmame pasėdyje miesto viršininko pil. Jono Vilinskio lupomis išreiškia tuo širdingiausį ir nuolankiausį pasveikinimą Lietuvos Prezidentui, jos narsiausiai kariuomenei, Valstybės Tarybai ir ministerių kabinetui vienkart pareiškia, kad be mažiausios atodairos aukoja visas savo pajėgas, turtą ir gyvybę visiškos laisvės ir neprigulmybės iškovoti.

(Pasirašė) Viršininkas
Vilčinskas.
V-ko padėjėjas
Barsiaikaitis.

Prezidentas Ukmergėj.

Sausio mėn. 8 d. Valstybės Prezidentas su Vyrausiuoju Karo Vadu automobiliu važinėjo į Ukmergę, arčiau susipažinti su vietos valstybinėmis ir civilinėmis įstaigomis. Grįždami atgal aplankė ir Jonavą.

A.L.T.S. Reikalai.

A. L. T. SANDAROS CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

P. J. ŽIURIS, Pirmininkas,
320 Fifth Ave., R. 805,
New York, N. Y.
JONAS SEKYS, Vice-Pirmin.
101 Oak St., Lawrence, Mass.
M. J. DAMIJONAITIS, Sekret.,
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
K. JURGELIUNAS, Iždininkas,
377 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
F. J. ŽURIS, Iždo-globėjas,
15 James St., Boston, Mass.
J. TUINILA, Iždo-glob.,
822 Washington St.,
Boston. Mass.

Vėl Atmokėta $500.00.

SANDARIEČIŲ AUKOS.

Sandaros Skolų Sumažinimui bei Spaustuvės Perkraustymo Lėšoms Prisiuntė šie Tautiečiai:

7-tos kuopos narys Petras Bolys $5.00.

12-ta kuopa iš savo iždo — $10.00.

16-tos kuopos narė p-lė Ona Šarkiutė — $5.00.

18-tos kuopos nariai: V. K. Jurgilas — $1.00, Ant. Šimukas — $5.00, p-lė Agota Aksomaičiute — $1.00, J. P. Garmus — $1.00, A. K. Mockevičius — $1.00, L. Apšėga — $1.00, Jonas Brazauckas — $1.00;

19-tos kuopos narys Petras Sakunas — $2.00;

20-tos kuopa iš savo iždo $4.00;

36-tos kuopos nariai: Juozas Virbickas — $2.00, Jonas Kazlauskas — $4.00, Aleks. Vainorius $1.00;

33-čios kuopos nariai: J. Pašakarnis — $5.00, B. A. Tumavičius — $5.00, J. Jurėnienė — $5.00, A. Jankunas — $5.00, Stasys Vasiliauskas — $3.00, J. Dirsa — $2.00, J. Vasiliauskienė — $2.00;

49-tos kuopos narys Kazys Kinderavičius — $1.00;

57-ta kuopa iš savo iždo — $10.00;

68-tos kuopos narys A. Marcinonis — $5.00;

"Sandaros" skaitytojas, Jonas Kurtinaitis, iš Thorp, Wis. — $3.00;

Aukautojų skaičius žymiai kyla paskutinėms dienomis. Nekurios kuopos iš savo neturitingų iždų taipgi aukauja paskutinius grašius.

Negalima nepažymėti, kad kaip viena,taip kita Lietuvos dukters net vyrus aplenkia aukavime. Pavyzdžiui p-lė Ono Šarkiutė iš Worcester, Mass. anądien prisiunčia $7.40. Ji priduria:

"Prisiunčiu $2.40 už metus narystės mokestį ir $5.00, "Sandaros" mortgičių išmokėjimui."

Ištiesų, jeigu mes vyrai daugiaus domos dėtume kaip šita musų sesuo, tai musų Partijos organas nebutų apmortgičiuotas, bet turėtų ir savo namą.

Ponui K. Pratapui jau apmokėta $500.00. Dar paliekam jam skolingi $1500.00 ir busime laisvi nuo tų nelemtų motgičių.

Kas daugiau ir greičiau prisidės su auka del musų Partijos oragno skolų sumažinimo?

M. J. Damijonaitis.

Organas ir Sandariečių Aukos.

Paskutinėmis dienomis prasidėjo daugiaus iš kuopų bei narių del organo skolų apmokėjimo ir perkraustymo spaustuvės aukų atsiųsti. Sandariečiams yra sunkus metai. Kaip valstybei po karės, taip mums, dabar reikia viskas taisytis, tvarkytis, ir skolas už organo spaustuvę mažinti,, nes "mortgičio" savininkas p. Pratapas, tiek daug laukęs, dabar prie sienos spaudžia. Na, ir priseina kraustyti spaustuvę. Vis tai netikėtos lėšos Turtuolių pas mus neatsiranda, šimtinių nieks partijos sustiprinimui neduoda, reikia šauktis prie tų paprastų kareivių, kurie viską atlaiko ir nuo šitų paprastųjų bet tikrųjų tėvynainių tik ir gauname paramą.

Jeigu tik mes daugiau domos dėsime ir kuopos stengsis paremti Centrą su aukomis, nuo vakarėlių ir narių, tai laike šių metų, busime liuosi nuo skolų ir musų organas "Sandara" bus dar gražesnis ir įtekmingesnis.

Dabar musų visų narių turi buti pareiga, kad skolos sumažinus, kad mes jųjų visai neturėtume. Tai bent mano troškimas.

Padėkite broliai ir sesutės mažinti skolas. Žinote, kad skolos yra nemalonus reikalas, nekartą reikia nusižeminti tik todel, kad esti keltas. Kreditorius nori savo įtekmę panaudoti ir pats negali pasipriešinti, tai asmeniškos skolos. Organizacijai buti skolinga kam nors yra daug nemalonumų tiems žmonėms, kurie yra prie centro arba laikraščio, ko čia negalima išdėstyti.

Todel mums sandariečiams net gėda taip ilgai kamuoties su skolomis. Lyg jau mes butume koki pastumdėliai, lyg neįstengtume savo organo pastatyti ant tvirto pamato.

Vyrai, pajudinkime žemę!

M. J. Damijonaitis.

Sandariečiai, Pagalvokite ir Pasišvęskite Tiesai ir Žmoniškumui.

Amerikoje gyvenantieji Lietuvos žandarai, asmenyse musų kunigų, patraukė tieson musų "Sandaros" redaktorių už tiesos skelbimą, už žmoniškumą, už plačiosios demokratijos principų skleidimą, už Lietuvos gelbėjimą nuo bado, vargo ir priespaudos, — patraukė tieson, kad bylą ir neišlošti, bet kad tik Sandaros Partijai padaryti išlaidų, sutrukdyti mums taip trukstančio ir mažiau turinčio už įvairių darbų del žmonijos ir Lietuvos labo laiko. Sandariečiai matote, kad kun. Bukaveckas iš Ansonijos neteisiai "Sandaros" redaktorių pil. K. Norkų patraukė tieson, taigi musų pareiga, visų narių ir simpatizatorių padėti auką Sandaros aukurui, vadinas kiek kas išgali paaukauti Sandarai pinigų.

Mes turime skolų apie du tukstančiu doliarių. Atminkite, kad mes Sandaros spaustuvę įsitaisėme be pinigų ir dabar mes tik turime skolos **du tukstančių doliarių.** Ar mes negalime tai sudėti per savaitę ar dvi savaiti laiko? Galime! Tik pasišvęskime tam darbui. Patys prisidėkime ir kitus paagituokime. Skolos turi buti kuogreičiausiai atmokėtos, o tada mes daugiaus aukų nuo Jusų neprašysime.

Sandara turi tuoj nuo skolų pasiliuosuoti. Pasiliuosavus ji bus tvirta, kaip uola ir joki priešai, joki tamsunai, atžagareiviai jos nepergalės ir nesutriuškys.

Sandaros 12 kp. iš Lawrence, Mass. matydama tai jau paaukojo $10. Nariai sekančiame susirinkime, kuris įvyks kovo 7 d. A. Ramanausko ir Ko. bankas raštinėj, 2 val. po pietų neatsisakys ir kiek galėdami paaukos.

Pasekite visi šį pavyzdį ir pasidarbuokite. Sandaros Centras laukia.

J. Dagis - Sekys,
ALTS. vice-pirm.

Iš A.L.T.S. Kuopų.

NAUGATUCK, CONN.

Didžiųjų Kolonijų Lietuviai Paklausykite, ką Naugatucko Sandarietis Sako.

Paskutiniame ALT. Sandaros 57 kp. susirinkime buvo padalintas sandariečių baliaus pelnas (iš gr. 27) sekančiai:

Lietuvos Neprigulmybės Fondui pasiųsta $20.00.

Lietuvos badaujančių kudikėlių pagelbai $20.00.

Musų garbingos Partijos ALTS. organo mortgičių sumažinimui $10.00. Šiam svarbiam tikslui manome vėl ką nors surengti.

Nors musų mieste yra tik pusantro tukstančio lietuvių, vienok prie Sandaros 57 kp. priklauso 38 nariai ir darbuojasi su dideliu pasišventimu. Mes tiesiog stebimės del ko didelių kolonijų lietuviai, kur jų yra po keliolika tukstančių, taip apsileidę ir nedaugiau padaro del garbingos ALTS. Partijos, kaip kad mes "provincialai". Didėse kolonijose turėtų but po kelias Sandaros kuopas ir prie jų turėtų priklausyt tukstančiai lietuvių.

Musų kuopa su laiku bus daug didesnė , nes visi susipratę lietuviai dedasi prie Sandaros.

Visą vadovavimą darbais del Lietuvos privalo užimti Sandaros kuopa, kuri daugiausia darbuojasi. Taigi prakilnusai jaunime — merginos ir vaikinai — visi dėkimės prie Sandaros, gausite jos organą ir busite kulturinės šeimynos nariai.

Susirinkimai atsibuna kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio, Lietuvių salėje, Linden Park, 3 v. p. p.

Sandariečiai auginkime kuopą ir įsteigkime knygyną!

Kas turi 318 numerį nuo baliaus, kreipkitės prie p. F. Vilko, 562 High St. ir gausite $5.00.

ALT. Sandaros 57 kp. Rašt.

NORWOOD, MASS.

Sandariečiai Puikiai Darbuojasi.

Nedėlioje, vas. 1, ALTS. 33 kp. buvo surengus prakalbas "Sandaros" red. K. Norkui. Rimti lietuviai atydžiai klausėsi gerbiamo kalbėtojo ir buvo patenkinti rimtais atsakinėjimais į klausimus. Nekurie tačiaus didžegalviai parodė savo nerimtumą primesdami kalbėtojui "nemandagumą" ir "Lietuvos buržųjų užtarimą".

Pirmininkavo Andrius Jankunas. Gerb. Neviackas papeikė triukšmadarius, kurie nieko neišmanydami kabinosi prie kalbėtojo.

Sandarietės, palydint pianu sudainavo kelias dainas. Publika aplodismentų nesigailėjo.

Prakalbose prie ALTS. prisirašė 6 nauji nariai.

Sausio mėnesyje prie ALT. Sandaros 33-čios kuopos prisirašė 7 nauji nariai, tai vis labiau susipratę vietos lietuviai ir lietuvaitės. Musų kuopoje yra daugiausia veiklių moterų. Kuopos susirinkime vas. 1 d. taipgi prisirašė gerb. Kaz. Lingerdienė. Tas parodo, kad musų ALTS. kuopa greit bus galinga draugija ir apšvietos nešėja musų kolonijoje. Taipgi neužmirštame ir ALTS. organo paremti. (Žiurėkite "Sandariečių Aukos". Red.)

Nutarta sutvert sadariečių choros ir kviest už mokytoją gerb. komp. M. Petrauską.

Vasario 23, sandariečiai draugе su TMD. kp. rengia koncertą ir teatrą. Bus pastatytas "Lietuviškas Milijoniečius". Programą išpildys S. Bostono "Gabija", po vadovyste komp. Petrausko.

Raudeniškis.

SANDARIEČIO LAIŠKAS IŠ PROVIDENCE, R. I.

Gražų apšvietos, kulturos, progreso ir Lietuvos gelbėjimo darbą, kurį čia buvo pradėję dirbt sandariečiai, pradėjo ardyt į čia atvykęs koks-tai kunigas.

Pav. bepartyvis "Birutės" choras vas. 8, turėjo koncertą. Kunigas pamatęs plakatus nusibąstė ant polysteišeno ir norėjo įkalbėti, kad mums neišduotų laisnio. Bet grįžo, kaip musę kandęs, nes mes laisnius jau turėjome. Tuomet jis mus įskundė, buk mes bolševikai, buk einame prieš valdžią ir prieš katalikų vadus ir prašė, kad mums sustabdytų koncertą. Bet policija atsilankė pas rengėjus pasiteirauti, ar ištiesų taip yra. Pasirodžius, kad kunigas meluoja buvo leista dainuot, tik uždrausta deklamuot ir pamarginimai.

Bažnyčioje kunigas šmeižėsi, liepė neit į musų koncertą, nes, girdi, ten laisvamaniai tik velniškas dainas dainuos.

Čia yra puiki draugija "Piliečių Kliubas". Jos nariai didžiumoje susipratę žmonės ir jie piktinasi tokiomis piemeniškomis kunigo blevizgomis. Piktinasi visi susipratę lietuviai. Bet dykaduonis kunigas gamina žyrkles ir kerpa tamsius darbininkus.

Šalin darbininkų temdytojai! Šalin lietuvių vienybės ardytojai! Kunigas turėtų žinoti, kad jo biznis yra Dievo žodį skelbti, mokyti žmones doros, o ne sėt pešťukizmą.

Kunigas užsispyręs sugriaut Sandaros kuopą, bet susipratę lietuviai darbininkai branginantieji apšvietą ir savo tėvynės laisvę privalo augint kuodidžiausią Sandaros kuopą, kad jokie tamsybės apaštalai negalėtų savo vertybę gerbiančius žmones skriausti ir persekioti.

Sandariečiai, į darbą del Lietuvių liaudies apšvietos ir del laisvės musų tėvynės Lietuvos!

A. M—nis.

SKAITYDAMI "SANDARĄ" DŽIAUGIASI ČIA IR LIETUVOJE.

Skaitau savo pareigą remti puikiausį Amerikos lietuvių laikraštį "Sandarą", kuri lanko netik mano namus Amerikoje, bet ir mano giminių namus Liškavos valsčiuje Lietuvoje. Mano namiškiai man labai dėkuoja už "Sandarą", tat aš dėkuodamas "Sandaros" redakcijai ir administracijai, stovėdamas už ALTS. Partijos organo sustiprinimą ir laikydamasis ALTS. Seimo nutarimo čia prisiunčiu čekį ant $5.00 Sandaros mortgičių bombardavimui.

Butų lengva ir malonu darbuoties, kad visi sandariečiai tai atliktų.

Su tikra pagarba,

Petras Bolys.

W. Lynn, Mass.

Lietuviški Laikraščiai Privalo Lietuviams Tarnauti.

Vidurinės sriovės laikraščiai, vieni mažiau kiti daugiau rašo apie lietuvių darbininkų reikalus. Skaitai ir žinai, kad mums tarnauja. Bet kam tarnauja klerikalų, socialistų ir bolševikų? Skaitai ir stebies: Lietuvių kalboje, o ne lietuviški laikraščiai! Kam jie leidžiami, ir kam tarnauja? Ar tik del to, kad redaktoriai ir leidėjai nenori eit dirbt kitokio darbo, ar del to, kad moka leist ir redaguot? Na, tiek to su leidėjais ir redaktoriais. Bet ką mano tų laikraščių prenumeratoriai ir rėmėjai. Ar tik del to skaito, kad moka skaityt, ar iš papratimo? Man rodos, jeigu skaitai tai turi ir žinot kam skaitai, kad gauti ką pasimokint, sužinot kaip lietuviams geriau kovot už geresnį buvį, kaip greičiau pakelt lietuvių liaudį prie apšvietos ir kaip greičiau išgaut Lietuvai Liuosybę.

Bet tie laikraščiai apie tai nei nemano rašyt...

Paklausk brolau pats save, ar daug rasi svetimtaučių išleistų laikraščių lietuvių reikalams? Ne! Nerasit nei vieno. Tai klausimas, kam gi musų dalis spaudos kitiems tarnauja ir kam musų kalbą ir patys save ant juoko stato.

Neva internacionališki ir neva katalikiški laikraščiai sakosi, buk jie tarnauja Lietuvos darbininkams, bet faktiškai, jie tik meškos pasitarnavimą Lietuvos darbininkams duoda.

Blogas tarnavimas Lietuvos darbininkams, kuomet vieni geidžia, kad lietuvius vėl smaugtų rusai, o kiti — kad lenkai. Sugrįžus Lietuvon bus gėda tiems, kurie negelbsti Lietuvos darbininkams, bet tyčiojasi iš jų kovos už laisvę.

Kaz. Kinderavičius.

Newburyport, Mass.

KUNIGAS ATVAŽIAVO.

Karštas tautietis Juozas padabojo vieną mergelę Magdutę, karštą socialistę. Netrukus pamylėjo jie viens kitą, bet taippat mylėjo ir savo idėjas. Kas Magdutei daugiaus kendavo, tai dvasiškija. Ji negalėdavo su tuom sutikti, kad kunigai skelbia Kristaus mokslą, o patys jo nepildo; jie rėkia ant pamokslų, kad žmonės gyventų dorai, nekrautų turtų, bet aukautų Dievui, o patys tukstančius krauna į bankas, važinėjasi automobiliais ir tt. Kartais jei tekdavo susitikt su kunigu, tai nepagailėdavo prisakyt jam visokių nesmagumų.

Juozui irgi daug kas nepatikdavo, bet jis rasdavo dvasiškijai ir geras puses, ir stengdavosi nurodyt Magdutei, kad ne visi kunigai vienodi, kad daug tarpe jų yra atsižymėjusių ir nemažai naudos padariusių žmonijai.

Nežiurint, kad jų nuomonės nesutikdavo ir tankiai juodu ginčydavosi, bet meilė paėmė viršų... Juozukas stengdavosi neužgauti idealo savo žmonos, o jei kartais jie pradėdavo del ko nors pyktis, tai išsinešdavo per duris ir tuom užsibaigdavo.

Vieną sykį Juozas atėjęs namo nedrąsiai kreipėsi prie žmonos.

— Žinai ką, brangioji, mano vienas pažįstamas kunigas atvažiovo.

— Na, ir kas? tarė pati.

— Matai ką, — tęsė toliaus— aš jį užkviečiau pas save ant pietų ir ant nakvynės.

— Tai labai puiku, vesk nors du, pas mus vietos užtektinai.

Užganėdintas vyras norėjo eit per duris, bet sustojo valandžiukę ir vėl sugrįžo prie žmonos.

— Magdute, aš tavęs tik vieno prašysiu, tu tik nieko nesakyk prieš kunigus ir bažnyčią.

— Gerai, gerai, — atsakė žmona, — aš viską tau padarysiu, ką tik tu nori.

Už valandėlės prasivėrė durys ir pasirodė apie penkias - dešimts metų senumo kunigiškas veidas. Šeimininkė jį priėmė labai maloniai. Kalbėjo apie orą, apie apielinkę, vietinius gyventojus, ir diena prabėgo labai raniai.

Ant kitos dienos, pusryčiaujant ir pritrukus kalbos, šeimininkė užklausė:

— Ar manai prabaščiau, po karei gryžt į Lietuvą?

— Buvau manęs, —atsakė kunigas, — bet jei laisvamaniai paims ten viršų, tai tada nei vienas kunigas nevažiuos.

Šeimininkė norėjo ką tai pasakyti, bet užsikarščiavęs kunigas ją sulaikė ir toliaus tęsė:

—Koks ten bus gyvenimas, kada jie įves savo tvarką . Kunigams tada ir pasirodyt negalima bus. Įves tvarką inkvizicijos kaip buvo įvedę Francijoje. Ką jie ten darė? Drąskė bažnyčias, kliošturius, korė kunigus, kitus, pagavę ant gatvių plėšė, o galvas, užnėrę ant pagalių, patvėmis nešiojo.

Šeimininkės galvoje visai kitaip tai persistatė. Ji mintimis perbėgo tuos amžius, kada dvasiškija viešpatavo Europoje. Kaip jie buvo suvaržę žmoniją iš visų pusių. Jei norėdavo kam nors atkeršint už menkniekį, arba tik užgrobt jo turtus, užtiko pasakyt kokiam nors kunigui — inkvizitoriui, kad tas ir tas priešingas krikščionybei, kaip jį, steiga pagavę, kankindavo visokiais budais, o paskui sudegindavo ant laužo, arba pusgyvį užkasdavo į žemes. Gražios moterys ar merginos visada tapdavo jų aukomis, o paskui išnaudoję, mirtinai nukankindavo. Ir vis tai darėsi Kristaus vardan, kuris mokino vien tik meilės ir pasiaukavimo. Ir tik tuomet žmonija pradėjo drąskyt kliošturius ir smaugt kunigus, kada daugiau nebegalėjo kentėt.

Šeimininkė norėjo išdėstyt visą teisybę ir parodyt, kas kaltas, bet susilaikė ir tik pratarė:

— Man rodos, kad ir iš dvasiškijos pusės ten buvo kaltė.

— Kaip?! — sušuko svetys,— mes aiškiai girdėjome, kada kunigas M-kas laike prakalbų puikiai išdėstė, kaip praeitais amžiais dvasiškija kovojo ir kaip daug nukentėjo nuo žmonijos. Jis yra augšto mokslo, tai niekai tamsta, niekai ir aš prieš jį ir nieks su juom negali susilyginti.

Šeimininkė nors ir stengėsi, kad kuom nors neįžeist savo svečio, bet prieš tokį "argumentą" negalėjo nutylėti ir vėl pratarė:

— Man rodos, kunigas M-kas kiek klysta.

Čia pasekmės išėjo blogesnės, negu šeimininkė galėjo tikėtis. Svetys ant tokio netikėto patėmijimo nerado nei žodžių atsakymui, tik staiga sudrebėjo, šakutė iškrito jam iš rankos, pabalo, išsižiojo ir , akis ištempęs į šeimininkę pradėjo nesąmoniškai bert:

— Ne, ne, ne man čia vieta! šiuose namuose gyvena bedieviai, aš čia daugiau negaliu buti.

Ir nepaisydamas, ant kiek tas buvo netaktiška ir nemandagu, stvėrėsi savo skrybelės, čemodano ir lietsargio ir traukė per duris.

Šeimininkė pasijuto, kaip šaltu vandeniu apipilta. Ji nežinojo, kas jai dabar daryti. Eidama paskui, norėjo užtraukt: "Atsisakom nuo senojo svieto", bet atsiminus prižadėjimą vyrui, sumanė nors kiek pataisyti tą dalyką. Užstojo jam kelią tarpduryje ir nuduodama prasikaltėlės išvaizdą, pratarė:

— Prabaščiau, kiekvieno kunigo yra priedermė atleist nuodėmes prasikaltėliams. Jei aš prasikaltau, tai prabaščius man irgi turi atleist.

Čia kunigas vėl ištempė akis į šeimininkę, pastatė ant žemės čemodaną ir, pagalvojęs vadandėlę, sutiko pasilikt iki vakarui.

Tas atsitikimas dar patvirtino Magdutei, ant kiek kunigai yra vienpusiški, "neklaidingi" ir netaktiški. Ne tik paprastų ginčų su jais negalima vesti, bet ir savo nuomonės negali išreikšti.

Tai matyt, kokios pasekmės galėtų buti, jei dvasiškija vėl paimtų valdžią į savo rankas.

G—tė.

REIKALINGAS TUOJAUS į "Sandaros" spaustuvę "Linotypistas" arba statėjas ant mašinos. Savo patirimą ir sąlygas, teiksies atsišaukiantįs laiške paminėti.

"Sandaros" Administr.

JUOZAS KAČERGIUS.

Kalinio Užrašai

(Antroji Dalis).

(Tąsą).

Kaltinimas ir Užtarimas.

Tamoševič vyko į Butką su buriu raitų dragunų. Žemsargių viršininkas gal taipgi turėjo žinią apie iškeliavimą Grigaičio linkui Butkos. Matomai, viršininkas su raitais dragunais priskubino ir pasivijo, važiuojantį Grigaitį girioje ant kelio, netoli Butkos. Tuomet Tamoševičius sustabdė Grigaičio vežimą ir pirmiausia padarė kratą Grigaičio kišeniuose, pas kurį rado daug užrašų ir visokios rųšies atskaitų apie bėgį revoliucijos Suvalkijoje, ir potam paliepė dragunams mušti Grigaitį. Grigaitį labai sumušė. Nuo galvos sumušimo jis net negirdėjo tulą laiką.

Apžiurėti Grigaitį buvo pašauktas Senapilės ligonbučio gydytojas, kuris nieko neapžiurėjęs, tiktai mostelėjo ranką ir išėjo atgal.

Ir taip sumuštą Grigaitį valdžia umai pasirupino išsiųsti į Kalvarijos kalėjimą, iš kur už poros savaičių išvežė į Suvalkų kalėjimą.

Del rastų pas Grigaitį užrašų, jis tapo pripažintas kaipo vyriausis vadovas revoliucijos Suvalkijoje ir atiduotas karės teismui, kuris pasiremdamas aukščiau minėtais dokumentais, butų pasmerkęs Grigaitį miriop.

Bet politiškiems kaliniams Kalvarijos kalėjime pakėlus protestą prieš taip žiaurų pasielgimą su Grigaičiu, ir pareikalavus idant butų pirma padarytas tirinėjimas ir rupestingas užtarimas Griniuvienės, žmonos daktaro Griniaus, dalykus pataisė.

Tuomlaikinis general - gubernatorius Suvalkijoje buvo generolas Gulkauckas, kuris, atsilankius Griniuvienei, pažadėjo lauko karės teismą sulaikyti ir pirma padaryti tardymą apie Grigaitį. Tokiu budu visi dokumentai biloje Grigaičio tapo perduoti svarbių dalykų tyrinėtojui Poškevičiui prie Suvalkų apskričio teismo del tyrinėjimo, kuris pasiremdamas dokumentais manė patraukti atsakomybėn drauge su Grigaičiu ir daugiau ypatų, bet tas jam nepavyko.

Kadangi faktiški dokumentai prirodymiu kaltės priešais Grigaitį buvo labai aiškųs ir dargi valdžios rankose, tai visiems buvo taipgi aišku, kad Griagitis negali buti pateisintas bile teisme. Taigi Grigaičiui daugiau nieko nebeliko daryti, kaip tiktai rupintis ištrukti iš valdžios rankų.

Pabėgimas.

Pabėgimas iš kalėjimo, tai buvo del Grigaičio vienintėlis budas išsigelbėjimo nuo sunkios bausmės, kurią butų išnešęs teismas. Vienok del pabėgimo reikėjo geros progos ir buvo reikalinga nemaža pinigiška pagelba.

Tuomlaik Suvalkų kalėjimo viršininku buvo tulas Kuleša ir dargi kaipo žmogus buvo pusėtinas.

Kadangi pabėgimui iš Suvalkų kalėjimo pinigai buvo parupinti del Grigaičio, ir ant galo tapo padaryta pinigiška sutartis su tulu sargu Suvalkų kalėjimo, tai toliaus projektą pabėgimo išdirbo ir pagelbėjo pabėgti Valius, arkliavagis, kuris taipgi gavo apmokėti.

Suvalkų kalėjimas buvo privatiškame name, iš kurio pabėgti nebuvo didelių kliučių. Vienas galas kalėjimo buto buvo visai arti žydo daržo, nuo kurio jis buvo atidalintas aukšta tvorà. Kalėjimo siena nuo artimo daržo buvo netoliaus dviejų pėdų. Taigi kada jau viskas buvo surengta ir nuskirta graži diena balandyje, 1906 metų, kalėjimo sargas apie dvyliktą valandą paliko neužrakinęs Grigaičio kambarį; Valius gi, pritaisęs ant aukšto nusileisti žemėn virvę, buvo pasiųstas vyresniojo sargo išvedyti areštantų drapanas, kurios buvo sukrautos ant aukšto, ir eidamas Valius į kambarį paliko neužrakinęs aukšto duris. Taigi Grigaičiui paliko atviras kelias išeiti iš kambario ant aukšto ir per langą nuo viršaus nusileisti virve žemėn per kalėjimo tvorą į artimą žydo daržą. Ties daržo tvorą laukė Grigaičio draugas su dviračiu, kuris turėjo palydėti per rubežių.

Truko Virvė.

Nenusileidus žemėn apie pusantro sieksnio truko virvė ir Grigaitis smarkiai nupuolė ant žemės į daržą. Vienok apie į tris bertainius valandos Grigaitis su savo draugu - palydovu jau buvo ties Račkais perėjęs rubežiaus sieną.

Pasigedimas.

Valdžia sužinojo apie pabėgimą iš kalėjimo tiktai už poros valandų po pietų. Jis buvo jau kelionėje, trukyje. Valdžios buvo duotas įsakymas kariuomenei apsupti visą Suvalkų miestą ir surasti pabėgėlį...

Už pabėgimą Grigaičio iš Suvalkų kalėjimo valdžia atstatė nuo tarnystos kalėjimo viršininką Kulešą ir sargą,kurį bandė atiduoti į teismo rankas. Bet nėsant faktų, valdžia pasitenkino tiktai atstatymu nuo tarnystos.

Suėmimas V. Kapsuko ir Studento A. Garmaus.

Po Naujų 1906 metų vieną nedėlios vakarą buvo sušaukta privatinė sueiga Triobiškių kaime pas turtingą ukininką Brazį. Sueiga buvo sušaukta su tikslu agitacijos tarp kaimiečių. Į minėtą sueigą atvyko Garmus ir Kapsukas. Kapsukas atvyko iš Kauno gubernijos. Kapsukas turėjo pašportą Jakstiro, Vilniaus banko tarnautojo. Su Jakstiro pašportu Kapsukas tapo suimtas ir po tuo vardu sėdėjo kalėjime.

Vienok čion reikia pastebėti, kad šaukimas aukščiau minėtos sueigos pas Brazį turėjo buti žinomas iš kalno valdžiai, nes pavieto viršininkas pirsiuntė burį dragunų su policija pryšakyje.

Kaip tiktai sutemo ir vos spėjo užiebti žiburius ir jau pusėtinai buvo prisirinkę žmonių, tuomet kas tai pranešė sueigai, kad jau atjoja, ir visai netoli,burys dragunų, kuris tuojaus apsupo Brazio triobas, kad nedavus pakrikti susirinkusiems.

Žmonės išgirdę apie užpuolimą dragunų, tuojaus visi puolėsi per duris laukan, idant kaip nors pasislėpti. Beabejonės visi nusigandę ir kas tik gyvas lindo į kugį šiaudų, kuris riogsojo viduryje kiemo. Drauge su kitais kugyje šiaudų pasislėpė ir agitatoriai: Garmus ir Kapsukas, apsiginklavę brauningais.

Pirmiausia policija puolėsi apjieškoti kugį šiaudų. Suradę Garmų ir Kapsuką, kuriedu brauningus paliko šiauduose, suareštavo juodu ir išvežė į kalėjimą. Tokiu budu sueiga pas Brazį turėjo pakrikti.

Agitacija Kalėjime.

Kaip pirmiaus buvo minėta, Kalvarijos kalėjime jau buvo labai daug suareštuotų už politiką. Taigi čion Kapsukui atsidarė nauja dirva del agitacijos. Bet agitacija kalėjime Kapsukui prastai sekėsi, nes daugiausia areštuotų buvo ukininkai, kurie išpradžiu maloniai klausėsi Kapsuko kalbų ir išvadžiojimų apie silpnumus cariškos valdžios. Bet vėliaus klausytojai parodė nepasitikėjimą Kapsukui, kuris savo pamokslus nukreipė darbininkų pusėn. Ukininkai Kapsuko idėjoms visai nebepritarė, o darbininkų Kalvarijos kalėjime už politiką taip kaip nė nebuvo. Kapsukas dar bandė savo pusėn patraukti ukininkaičius, bet tai buvo bergdžios pastangos, kadangi ukininkaičiai gryni kandidatai į savininkus, nes metas po metų paveldėję nuo tėvo ukį arba išėję žentuose ir tampa ukininkais.

(Bus daugiau).

Laiškai Iš Lietuvos.

Džiaugiasi Lietuvos Kariuomenę.

Salemonui Bezgėlai, Worcester, Mass., jo draugas Petras Terza iš Kreivosios, Liudvinavo valsčiaus rašo, kad į Lietuvos kariuomenę dusyk tiek vyrų pastojo savanoriais, negu mobilizuotų. Giria Lietuvos kariuomenės išvaizdą ir džiaugiasi, kad narsioji Lietuvos kariuomenė apgynė Lietuvą nuo rusų ir vokiečių ir pilnai tiki, kad apsigins ir nuo lenkų užpuolimo.

Rašo, kad krikščionys - demokratai smarkiai veikia.

Kreivosios visas kaimas išdegintas, bet visi jau po dvi triobas pasistatė, turi po porą karvių ir arklių. Jo triobos buvo sugriautos.

Baraginės Matulaitis savo kašare gyvena, o Kildušis su mumis.

Slavickų Antanas dar nesugrįžo iš Rusijos su visa šeimyną. Jo laukai stovi pudymais.

Mielas drauge, kad tu gaitėtai parvažiuoti Lietuvon, tai tau butų gerai, nes dabar pas mus tai kas nemoka paimti kirvį vistiek meisteris, o kas ima piela—dročius.

Anelauskiutė apsivedė su Dambauskų Tamošium, o aš su Ona Bukevičiute iš Trakiškių.

Petras Terza.

Karės Vaizdai.

J. Gegžniui, Lawrence, Mass., jo motina iš Latvelių, Kaziliškio val., Rokiškio apskr. rašo pasveikinimą visų namiškių vardu. Petruką kaip paėmė į rusų kariumenę 1914 m. tai dar nežinome kur jis yra. Jusų švogeris Kurkliatis sugrįžo iš kariuomenės sveikas.

Rusai paėmė mųs arklį ir truputį primokėjo. Vokiečiai atėję pasiėmė paskutinį musų arklį, bet kuomet pradėjo jot, tai arklys vokietį numetė žemėn ir parbėgo namo. Tada atėjo pulkas vokiečių su šautuvais ir susigavę arklį ėmė vesti. Aš verkdama prašiau, kad paliktų, nes ką aš darysiu be jo likusi su mažais kudikiais. Tai vokiečiai man paliko tokią kumelaitę, kad vos pasivelka.

Pirmo vokiečių užėjimo laike mes buvome susikasę į duobes. Kuomet iškišdavome galvas, tat dumų buvo pilna Lietuva: kaimai ir miestai liepsnojo, kanuolės baubė, žmonių kraujas liejosi.

Rašinėk dažniau ir ramink mus nuliudusius.

Ona Gėgžnienė.

Smerkia Priešus, Dėkuoja Amerikos Lietuviams.

Juozas Paškevičius iš Vilošių vienkiemio, Šiaulių apskr. rašo kad Lietuva labai kenčia nuo okupantų, pirmiaus nuo rusų su vokiečiais, o dabar nuo endekų lenkų, kurie naktimis užpuldinėja, plėšia ir žudo Lietuvos gyventojus.

Nuo 1916 iki 1918, vargau rusų armijoje, o paskui patekau į vokiečių nelaisvę, kur išvargau nuo vasario iki gruodžio mėnesio. Belaisvė ir badas per 10 mėnesių baisiai nukamavo, negalima nė aprašyti.

Varde Šiaulėnų valsčiaus lietuvių dėkuoju Amerikos lietuviams už puikų darbavimasi ir gelbėjimą mums, Naujos Lietuvos Respublikos gyventojams.

Juozas Paškevičius.

Lietuvos Valdiža už tai Negera, kad Persekioja Degtindarius.

Sadariečiui Antanui Matuliui, So. Bostone, jo tėvas iš Paliepio, Rokiškio apskr. rašo, kad šių metų kalėdos ir Naujų Metų šventė buvo linksmesė negu pereitų metų ir maisto jau daugiau turėjo, nors ir viskas brangu.

A. D. buvo padaręs degtinės fabriką, tai tuomet netik didėli, bet ir maži girti voliojosi. Bet milicija susekė ir uždarė. Namų darbo degtinės kvorta kainavo 50 rublių, o kaziona 60 rublių. Lietuvos valdžia labai baudžia už naikinimą javų degtinės darymui.

Vienas degtindaris slėpė bragą nuo milicijos tvarte. Jo kumelys prisigėrė bragos išbėgo į laukus, išputo ir pastipo. Buvo vertas 8000 rublių.

Degtindariai yra labai išsilavinę visokį raugą dirbti, bet valdžia taipgi puikiai išsilavinus persekioti degtindarius. Del to bravorininkai šmeižia Lietuvos valdžią. Rašyk.

L. Matulis.

Dėkuoja už "Sandarą".

Sandariečiui Petrui Boliui, W. Lynn, Mass., jo brolis iš Vilkocino kaimo, Alytaus apskričio rašo, kad "Sandarą" gauna reguliariškai, kas savaitė po vieną numerį. "Jeigu galėtute, tat užrašykite "Sandarą" ir ant kitų metų, nes ji mums puikiai nušviečia lietuvių gyvenimą visame pasaulyje ir už musų tėvynės laisvę puikiai kovoja" rašo **Juozas Bolys.**

Sugrįžęs iš kariuomenės pasidalinom užkę su švogeriu pusiau ir,nors viskas branku,vienok gyventi nebloga ir vis eina geryn. Labų dienų visiems.

J. Bolys.

Dėkuoja už "Sandarą", Kirtikuojo Lietuvos Valdininkus ir Smerkia Talkininkų Misijos Pasielgimą.

Musų bendradarbiui pil. P. Jarui, Baltimore, Md. jo brolis Juozas Jaras tarp kit-ko rašo:

Širdingai ačiu už laikraštį "Sandarą", kurį ant Kalėdų aplaikiau 27 ir 28 numerius. Man buvo labai linksmos šventės gavus tokį puikų laikraštį, kuriame puikiai nušviečiame Amerikos lietuvių veikimas ir paduodama gerų žinių iš viso pasaulio. Smagu mums kad Jųs ir daugiau Amerikos lietuvių gerai darbuo jasi del Lietuvos labo.

Lietuvos valdininkai ima perdideles algas: po kelis tukstančius į mėnesį. Kiti dvarus palikę skverbiasi į valdininkus. Del tos priežasties biedni kareiviai turi po kelis mėnesius savo mažų algų laukti. Jeigu didieji valdininkai savo algas sumažintų, tuomet butų iš ko mokėt kareiviams ir kitas valstybės išlaidas padengti.

Dabar rengiamės prie Steigiamojo Seimo. Balsavimo teises turi visi Lietuvos gyventojai, vyrai, moteris, be skirtumo tikybos bei luomo. Darbuojamės kiek galime, kad Lietuva but laisva ir kad joje butų geras gyvenimas darbo žmonėms, stengiamės, kad Lietuvoje neliktų iš svetimųjų šalių atėjusių ginkluotų plėšikų.

Lietuva turi gerus užtarėjus Anglus, Francuzus ir Amerikonus, bet jie mus užtaria tik žodžiais, o kuomet vokiečiai išsikraustidami Lietuvos žmonių turtą naikino, Lietuvos Šaulius žudė, tat tie musų užtarėjai per pirštus žiurėjo.

Vokiečiai lietuvius žudė, o misijos ramiai sėdėjo Kaune. Lietuviai kareiviai stvėrėsi ginklo. Pirmasai lietuvių sparnas į dviparas nuėjo iki Joniškio ir atsiėmė Meškučius, dasilaužė prie Šiaulių ir apsupo Radviliškį su ten esančia vokiečių armija. Vokiečiai per tris dienas nerorėjo pasiduoti lietuviams, bet lietuvių nugalėt neįstengė. Sužinojusi tai talkininkų misija skubėjo iš Kauno į frontą. Nereikėjo nė automobilių, — pats mačiau kaip per musų kaimą paprastuose vežimuose važiavo į pozicijas ir sustabdė mušius. Negana to, dar jie prisakė lietuviams atsitraukti į senas pozicijas.

Graudu buvo Lietuvos kareiviams, kuomet talkininkų misija, pamačiusi, kad lietuviai paima visą vokiečių amuniciją, prisakė lietuviams vienos dienos bėgyje atsitraukti į senas pozicijas, o vokiečiams davė progą per tryliką dienų išsigabent amuniciją ir Lietuvos žmonių paskutinį kąsnį duonos. Lietuviai iš karto nenorėjo klausyti tokio negražaus talkininkų misijos įsakymo, bet misija pagrąsino, kad jei neklausysite, tai žųsite. Lietuvius misija ramina duodama progą vokiečių padarytas lietuviams skriaudas susirašyti.

Buvo dideli nerimavimai lietuvių kariuomenėje. Ale ką padarysi, reikia klausyti galingųjų, nes pražutimi bauginama. Jeigu ne tas misijos įsakymas, lietuviai butų paėmę užtektinai amunicijos ir Lietuvos gyventojai nebutų tai baisiai apiplėšti. Bet varnas varnui akies nekirs: kapitalistas vis eina už kapitalistą. Kapitalistai nori, kad su pasišventimu kovojanti už savo tėvynės laisvę Lietuvos žmonės vis pirktų ginklus iš galingų šalių ir jom pelną krautų.

Tų veidmainyščių ir skriaudų branginanti tėvynės laisvę Lietuvos piliečiai neužmirš.

Juozas Jaras.

Baisi Mekliarystė.

Kaz. Kinderavičiui, Newburyport, Mass. jo brolis rašo:

"Parėjusių daiktu iš Amerikos mes negauname: kunigas kam nori tai parduoda. Kuomet nueina biednas badaujantis žmogus paprašyti, tai kunigas išvaro laukan. Pardavinėja kupčiams."

Laiškas iš Paryžiaus.

1920 metai prasidėjo labai geri: šilta ir smagus vėjai pasitrankė po Paryžiaus namų stogus,o ir daug smarkių lietų buvo. Upė Sėna buvo užtvinusi taip, kad kitose vietose visus priemiesčius užsėmė. Reikėjo dar 150 santimetrų patvinti, butų buvę viso Paryžiaus gatvės užtvinę, ir sklepų gyentojai prigėrę.

Su politika Paryžius ivsai apsileido, atrodo kaip Lietuvos kaime. Genijališki francuzai žemiau nupuolę ir už Rusijos mužiką. Dabar naujas respublikos prezidentas Paul Deschanel, naujas parlamentas, ir su senais ratais velka savąjį vargų vežimą...

Per dienas iš karčiamos į karčiamą, vakarais į teatrą, į bėgyklą paveikslų... ir vėl taip išnaujo, iki gyvenimui pabaiga ateina.

Prie progos reikia pažymėti, kad dabar Paryžiuje daug stebėtinų gaivalų su baltais ryzais kaklus apsirišusių. Kokis jų tame tikslas, prie ko jie priklauso sunku persitikrinti. Bet, abelnai, labai jieško priekabių ir žiauri žmones...

Gimė keletas naujų dienraščių, keletas nukeliavo į nežinomą pasaulį, keletas kitokiais vardais pasivadino

Butų gyventojams nebepritenka ir viskas labai kyla brangyn. Vienok kiti nebežino ką daryti su pinigais. Juos sulieja į laikrodžius į žiedus, į lenciugus, ir į kitokius dykaduonių pasigrąžinimus.

O jeigu kas badauja, tai tą su didžiausia linksmybe išnaudoja, ir vis jieško išrasti naujų darbų. Mat tame visas dykaduonių tikslas.

A. Bartaševičius.

12. 1. 1920.

"SANDARA"
"THE LEAGUE"
Published Weekly at Boston, Mass. by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA.
Editor
KASTANTAS NORKUS.

Subscription Rates:

In the United States	$2.00
To Canada	$2.50
Six months	$1.00
To Foreign Countries	$2.75
Single copy	5c.

Business Manager
M. J. DAMIJONAITIS.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS ORGANAS.

Metams kainuoja (Amerikoj)	$2.00
" " Kanadoje	$2.50
" " (Užsieniuose)	$2.75
Pavienis numeris	5c.

Pinigus reikia siųsti Pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu:
SANDARA
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Prisiunčiami Redakcijai rankraščiai turi buti su autoriaus parašu ir adresu, mašinėle arba rašalu parašyti ant vienos popieros lapo pusės. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso pagal savo nuožiurą. Netinkami spaudai smulkus raštai—korespondencijos, eilės — autoriams išanksto nereikalaujant jų grąžinimo, naikinama ir autoriams negrąžinama.

Entered as Second-Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Reakcionieriams Užpuolus.

Pirmiausiu, augščiausiu ir vadovaujančiu Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros idealu yra tautiško savistovumo palaikymas ir ėjimas prie plaučiausių demokratybės principų.

Tai yra ištrauka iš ALTS. programos, išreiškiantl musų tikslą.

Už palaikymą tautiško savystovumo, t. y. už tą idėją, kad musų tauta nebutų jokioje vergijoje, sandariečiai ir ALTS. organas daugiausia kovoja.

Sandariečių politiškas darbas, užlaikymas ALT. Tarybos, Liet. Neprigulmybės Fondo, siuntimas atstovų Europon gint Lietuvos reikalus — yra kova už tautinę savystovybę.

Sandariečių pastangos musų liaudies švietime, jos lavinimas orijantuoties politiniuose ir visuomeniškuose valstybės klausimuose — yra ėjimas prie plačiausių liaudies valios reiškinių arba demokratybės principų.

Sandariečių idealus Amerikos lietuvių liaudis suprato ir sandariečių eilės dabar kasdien didėja: visi branginantieji demokratybę ir musų tautos laisvęs lietuviai, išblaškyti po visas Suvienytas Valstijas, spiečiasi prie Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, kad musų darbų vaisiai butų našesni.

Šis gražus apsireiškimas Amerikos lietuviuose baisiai nepatinka tamsybės apaštalams, reakcionieriams ir biurokratams. Sandariečių eilių didėjimas labiausiai sujudino klerikalus, kurie nepasitenkina globojimu žmonių dušių, bet nori valdyt žmonių kunus ir protus. Ypač dideles pretenzijas klerikalai turi diktuot musų katalikams netik apie dangaus, bet ir apie žemės įstatymus.

Vienok daugiau susipratę katalikai šiandien taipgi užreiškia, jie nieko bendro nenori turėti su klerikalais ir su jų atžagareiviška politika. Katalikai sako, kad kunigų mokslo skelbimui yra bažnyčios, o jeigu kunigas lenda į svietiškų žmonių mitingus, nori netik bažnyčiose, bet ir civilėse darbininkų draugijose reikalais vadovauti,tuomet kunigas praranda kunigystę ir tampa tik paprastu politikieriu, darbininkų vienybės ardytoju ir demokratybės niekintoju.

Kunigų amatas yra kosmopolitiškas dalykas, nes jų skelbiama dangaus karalystė (ne respublika) yra viena del visų tautų.

Gyvenanti Dėdės Samo žemėje lietuviai klerikalai apgailestauja savo auksinius laikus, kokius jie turėjo Europoje carams viešpataujant. Ten "carstvo nebesnoje" tik ponams buvo duodama, o darbininkai, kad ir visą savo turtą kunigams atiduodavo, vienok turėdavo tam tikrus terminus kentėt čyščiaus kančias. Nelaimingųjų darbininkų vaikai anukai ir praanukiai daug darbo turėdavo beišpirkinėdami dušeles čyščiuje esančias. O klerikalai - kunigai tuko, musų tėvus vertė melstis už carus ir jų šeimynas, o mus tik pekla baugino ir žandarams išdavinėjo.

Demokratinėje Amerikoje jiem tokių velykų nėra. Vienok jie ir čia, su kunu ir dušia už žmonių tamsumą stovėdami ir savo dinastiją palaikydami griebiasi visokių priemonių.

ALT. Sandara, prie kurios be religinio skirtumo priklauso visi lietuviai branginanti musų tautos savystovybę ir demokratybę — yra didžiausia baidyklė tamsybės apaštalams. Tie apaštalai, prisimindami, kaip jų draugai malšino kramolą, kaip išdavinėjo ir į jiems nežinomą Sibirą siunčiant "blagaslovijo" kovotojus už Lietuvos laisvę— ir šiandien čia tokios taktikos griebiasi.

"Sandaros" redaktorius gavo kelis anonimiškus laiškus, kuriuose "persergėjama", kad "nustotų buntavojęs katalikus", kad "nustotų garbinęs laisvamanišką Lietuvos valdžią", kad "perdrąsiai nerašytų".

Vasario 9, 1920, po pietų, į "Sandaros" redakciją atsilankė policistas ir pranešė, "Sandaros" redaktoriui K. Norkui, kad jis, K. Norkus, vas. 10, 9 v. ryto butų District Attorney ofise. Vasario 9, vakare "Sand." redaktorius išvažiavo į Lowell, Mass., kur buvo pakviestas kalbėti masiniuose lietuvių susirinkimuose drauge su majoru P. Žadeikiu tikslu Lietuvos Laisvės Bonų pardavimo. Prakalbos, o paskui L. L. Bonų komiteto vakarienė užsitęsė iki 1 val. nakties ir "Sand." red. Lowelly nakvojo, pirbuvo į Bostoną vas 10, 9 v. ryto ir nuvažiavęs tiesiog į District Attorney ofisą leitenanto O'Neil paklausė, kam kviestas.

Leitenantas O'Neil pasakė, kad kun. Bukaveckas iš Ansania, Conn. yra padavęs skundą, idant suareštuoti "Sandaros" redaktorių Kastantą Norkų už patalpinimą "Sandaroje" kunigui nepatinkančių raštų. Leitenantas paskelbia, kad "Sandaros" redaktorius areštuotas ir negal išeiti. "Sand." red. telefonavo advokatui, bet jo nesuradus atvažiavo advokato sekretorius ir palikus $500.00 Superior Courte kaipo užstatą "Sandaros" redaktorius sutrukus porą valandų paliuosuotas iki teismui. Dalykas eina į Grand Jury.

Gerbiamieji sandariečiai! Nedaleiskime, kad "Sandaros" redaktorius butų nubaustas už teisybės branginimą, už demokratybės principų skelbimą, už kovą del lietuvių liaudies laisvės.

Klerikalai yra pasiryžę įgrusti į kalėjimą' 'Sandaros" redaktorių ir sugriauti prakilnią Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Partiją. Nedaleiskime, kad reakcionieriai naudodami inkvizicijos ir baudžiavos laikų priemones sudemoralizuotų musų darbą dirbamą del musų tautos savystovybės ir demokratybės principų.

Reikia vesti bylą. Lai Suvienytų Valstijų teismas teisingai išriš šį dalyką.

Broliai ir sesutės! Kas branginate Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros idealus,kas branginate spaudos ir žodžio laisvę — visi kviečiami į talką kovai už teisybę!

Apžvalga.

Del Rašymų Apie Lietuvos Misiją.

Vienas musų skaitytojas klausia, ar reikalinga "tiek daug" rašyti apie Lietuvos Finansinės Misijos darbą Amerikoje.

Mums rodos, kad Lietuvos žmonės matė reikalą pas Amerikos lietuvius atsiųsti savo atstovus, tat Amerikos lietuvių spauda **privalo** kuodaugiausia rašyti apie Lietuvos Misijos darbus ir remt juos. Juk tai yra vienas iš svarbiausių dalykų musų tėvynės prisikėlimo ir į laisvę žengimo istorijoje.

Rašymai diskredituojanti Misijos darbus yra blėdingi Lietuvos laisvės reikalams gi remianti jos darbus yra naudingi ir sustiprinanti Lietuvos lietuvių dvąsią ir gerinanti jų nuomonę apie mus, kuomet musų laikraščiai pasiekia Lietuvą.

Spauda yra visuomeninio gyvenimo reiškėja. Kuosvarbesni nuotikiai, tuodaugiau apie juos turi but rašoma, kad visuomenė tų nuotikių svarbą kuoaiškiausia žinotų ir kad už daugelio metų, vartant laikraščių komplektus, butų galima matyti kuomet ir kokiomis pastangomis lietuviai iškovojo savo šalies laisvę ir neprigulmybę.

Savo "Antausius" Primeta Kitiems.

Klerikališkas "D-kas", rašydamas, kad Lietuvos Misija "pripažino" Mastauską tai vadina antausių liberalams. Nežinome, kas tie jų liberalai, vienok žinome, kad "D-kas" netiesą rašo, nes Mastauskas buvo skirtas kasierium prie L. L. Bonų Centro, bet Lietuvos Misija padarė kitokį patvarkymą. O jeigu Lietuvos Misija Mastauską skaito už Mastauską, tat jokio antausio niekam nėra...

Gavę atskaitas Lietuvių Dienos pinigų klerikalai taipgi vadina antausiu liberalams, nors patys turėtų gėdyties savo melų, ką jie skelbė buk Lietuvių Dienos pinigai laikomi Amerikoje.

Klerikalai rašo, kad paskyrimas generolo Žukausko vyriausiu Lietuvos armijos vadu yra didžiausis antausis "Sandarai".

Pranešimą apie Žukausko paskyrimą prisiuntė J. J. Belskis, didžiavusis C. Kom. skyrių griovimu ir pasižymėjęs savo melais Amerikoje. Jeigu gen. Žukauskas ir ištiesų vėl butų paskirtas vyriausiu Lietuvos armijos vadu, tat tas dar nereiškia, kad "Sandara" netiesą rašė. Mes talpinome laiškus Lietuvos karininkų, kurie rašė apie Žukausko simpatijas lenkams. To niekas neužginčys. Gal dabar gen. Žukausko pažvalgos į Lenkijos imperialistus atsimainė, gal dabar jo štabe nėra lenkiškų šnabždėsių, bet kas buvo rašyta "Sandaroje", tas buvo tiesa.

Kal nėra oficialių žinių apie Žukausko paskyrimą mes savo komentarių nedėsime ir su begėdiškais klerikalais nepolemizuosime, kurie savo "antausius" kitiems primeta.

Antra vertus, juk ir Lietuvos valdžia nėra neklaidinga. Panašios iš grafo Tyszkievicz paskyrimą klaidos nėra malonus apsireiškimas.

Misijos Klaida.

Mums nesmagu skaityti tuos Amerikos lietuvių laikraščius, kurie stengiasi pakenkti Lietuvos Misijos darbui L. L. Bonų platinime.

Drąsiai dirbamas Misijos darbas — suvaldymas be tvarkos pasiskelbusių komitetų, uredninkų etc. — mus džiugina, bet Misijos pataikavimas tamsiai, nežinančiai dalykų stovio Amerikos lietuvių visuomenės daliai nėra pagirtinas dalykas. Lietuvos Misijos galva, adv. Vileišis, beabejo žino, kad vyskupas Karevičius važinėjo į Vokietiją pas klerikalų vadą Erzbergerį ir tarėsi su tos šalies atžagareiviais, kad Lietuvą padaryti monarchija, surišta su Vokietija. Ir dabar už pasidarbavimą L. L. Bonų pardavime Misija, tarp kitų dovanų, siulo ir Karevičiaus, to tamsybės apaštalo, paveikslą.

"Sandaros" redaktorius parašė protestą L. Mis. Inf. Biurui, bet gavo nuo vedėjo atsakymą, kad dalis lietuvių tą paveikslą brangina.

Mes žinome, kad dalis lietuvių ir Gabrį brangina, bet Misijai netinka pataikauti ignorantiškiems žmonėms. Dalinimas Lietuvos liaudies laisvės žudytojo paveikslo dirbantiems del Lietuvos laisvės Am.lietuviams darbininkams yra įžeidimas susipratusių Amerikos lietuvių, pasišventusiai dirbančių del Lietuvos laisvės.

Dvyliakių Kaišiojimas.

Amerikoje nekurie lietuvių laikraščiai talpindami Lietuvos Misijos Inf. skyriaus pranešimus prikaišioja savotiškų dvyliakių. Niekuomet nebuvęs apkasuose redaktorius protestuoja kad majoras Žadeikis pataria siųst tabako Lietuvos kareiviams, kiti kitokius dvyliakius kiša, bet jie visi pliki.

Kunigų "Draugas" talpindamas vieną L. M. Inf. B. straipsnį uždėjo antgalvį "Vis Delei tos Pačios Lietuvos Valdžios" ir įdėjo net septynias ilgas savo pastabas. Visose nė iš šio nė iš to atakuojami liberalai. Viena pastaba šiaip skamba:

> "Suprantama taip-gi, kad sandariečiai savo laikraščiuose kovoja su krikščionimis - demokratais ir socialistais. Bet visai nesuprantama, kad oficialiai Lietuvos Misijos pranešimai verčiami tarnauti tam tikslui."

"Draugo" supratimu Lietuvos Misija tarnauja sandariečiams, bet nesupranta del ko taip yra. Tegul "D." redaktoriai pastudijuoja ALTS. principus ir tėmija sandariečių veikimą, tat žinos, del ko Lietuvos Misijos simpatijos yra su sandariečiais.

Permaina "Tėvynėje."

Šeštame "Tėvynės" numeryje jos redaktorius leitenantas gerb. P. J. Purvis atsisveikino su skaitytojais ir pastojo su organizuojamą Amerikoje Lietuvos kariuomenę kaipo instruktorius-organizatorius.

Dabar "Tėvynės" redaktorium bus gerb. S. E. Vitaitis, žinomas Am. lietuvių visuomenės veikėjas ir rašytojas.

Linkime naujam redaktoriui kuogeriausių pasekmių SLA. organo redagavime.

LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS UŽGIRIMAS.

Vasario 10 ir 11 dienose įvyko Pittsburge Katalikų Federacijos atstovų susirinkimas. Vasario 11 dieną po piet į posėdį buvo atsilankęs Lietuvos atstovas J. Vileišis, kursai Lietuvos Valstybės vardu ilgesnėj prakalboje išreiškė katalikų organizacijoms padėką už visą jų atliktą ir atliekamą darbą Lietuvos valstybės statyme ir jų visokiariopą pagelbą nukentėjusiems nuo karo. Savo prakalboje J. Vileišis nurodinėje, jog prie dabartinių aplinkybių reikalingas yra sutartinas darbas visų srovių, kukios stovi už Lietuvos nepriklausomybę ir jog nė viena atskira partija Lietuvoje šiuo momentu negali drįsti imti vadovavimo išimtinai ant savęs Lietuvos valstybės kuriamamjame darbe. Nę viena partija nėra dabar dar taip stipri ir stojus darban viena partija sumažintų aktyvumą visų kitų, kurios stovi lygiu budų už Lietuvos nepriklausomybę.

Neatšižiurint į partijinius skirtumus reikia surasti bendrą elgimosi liniją, kuri butų priimta visoms grupėms, kurios kovoja už Lietuvos Valstybės nepriklausomybę.

Tuo keliu tuo tarpu bando eiti Lietuvos valdžia, tokiais takais lygiu budu vedamas ir Lietuvos atstovybės Amerikoje. Eiti tuo taku nėra lengva tarp smagiai įsisvyravusių čion partijinių ginčių, bet kito tako nėra. Lietuvos atstovo kalba buvo priimta gausiu delnų plojimu. Katalikų Federacija tolymesniai savo posėdyje užgirė Lietuvos Laisvės paskolą, pasižadėdama, ją remti. Buvo paskui padaryta kolekta pastabų dėlei to, kas reikia padaryti, kad paskola eitų sparčiai, bet pamatinai visi buvo už paskolos rėmimą.

Lietuvos Misijos Informacijos Skyrius.

Prancuzai apie musų atstovą Paryžiuje.

Paryžiaus laikraščiai labai prilankus musų atstovui Paryžiuje Liubičiui Milašiui. Pav. "L'entane XII — 18 d. rašo:

"Lietuvos užsienio reikalų ministeriui, profesor. Voldemarui pristačius, prancuzų valdžia priėmė O. V. Liubič. Milašį kaipo Lietuvos diplomatinį atstovą Paryžiuje.

Mes džiaugiamės tuo paskirimu del aukštos pagarbos, kurios L. Milašis turi literaturos srityse ir del jo tikro Baltijos klausimo žinojimo.

P. Liubičas Milašis daugiau, kaip kas kitas atsako naujai Lietuvos respublikai - musų krašte atstovauti.

"L'Evenement" XII — 3 d. paduoda šį straipsnį:

"Liubičas Milašis, "Mefebozeto", "Septinių vienumų" ir tiek kitų iškilmių mistinių poėmų autorius,kurs per paskutinius tris metus visiškai Baltijos reikalais paskyrė besidarbavo, yra paskirtas Lietuvos atstovu Paryžiuje.

Mateaubriandas, Gobineau, Claudelis, Milašis. Diplomatija ir poezija tikrai neturi nieko nesuterpiamo.

Poėtas Liubičas Milašis darbuojasi "Ecoutes"'uose, kurie duoda savo skaitytojams jo veikalo "Adramandoni" kritiką ir šitaip savo straipsnį baigia: "Milašis yra brolis visų našlaičių, visų, kurie kenčia, vienumos, nenujaustų paslapčių ir viso šito ukanoto sudaro švenlnią mistinę šviesą.

Apie paskutinius prancuzų poėtus, kalbant reikia pavadinti Flamangą Verhareną, Rumunų —Oną Noailles, graikų — Noreasą ir lietuvių — Milašį.

SVARBUS PASITARIMAS.

Sausio 29 dieną š. m. Lietuvos Misijos bute New Yorke, 257 W. 71st St., įvyko pasitarimas tarp Lietuvos Misijos narių ir išrinktųjų Lietuvos Paskolos Komiteto dvylikos narių, kaipo artimiausiųjų ir svarbiausiųjų Amerikos lietuvių organizacijų atstovų. Posėdyje dalyvavo pp. V. Jankauskas, A. B. Strimaitis, Kun. J. Jakaitis, p-lė P. Jurgeliutė, K. Krušinskas, B. F. Mastauskas, K. Česnulis, J. O. Širvydas, J. Romanas, L. Šimutis ir be to keli svečiai ir Lietuvos Misijos Biuro bendradarbiai, J. Šaliunas ir P. Norkus. Lietuvos Misijos pirmininkas J. Vileišis sveikina visus pribuvusius narius ir išreiškė jiems ir jų atstovaujamoms organizacijoms padėką už suteiktą jau ikišiol visokiariopą pagelbą pravedimui Lietuvos Laisvės Paskolos Amerikoje. Dar neatvykus visiems Misijos nariams, o vientik Kun. Jonui Žiliui, Lietuvos Paskolos Komitetas yra nustatęs pamatinius dėsnius šios paskolos, ir nežinant ar Amerikos valdžios bus tokia paskola leista ar ne, šis Komitetas buvo priėmęs, ant saves, visą faktinę ir moralę atsakomybę už tą paskolą prieš valdžią, taip lygiai ir prieš Amerikos lietuvių visuomenę. Šiandien jau šie dalykai paaiškėjo. Paskola nėra trukdoma, yra stačiai daleista, o atvykus ir kitiems Misijos nariams uoliai ir galima pasakyti pasekmingai varoma ačiui plačiosios lietuvių visuomenės Amerikoje palaikymui ir jos artimiausių vadovų pritarimui.

Sutinkant su Lietuvos vyriausybės įgaliojimu, Lietuvos Misija ir toliau varys pavestąjį jai darbą, tečiau ji gerai nusimano, jog pačios paskolos pasisekimas daug pridera nuo aukšto susisiekimo su Lietuvos visuomene Amerikoje. Todel varydama paskolą Lietuvos Misėija prašo susirinkusių atstovų visame kame prigelbėti, kontroliuoti jos varomąjį darbą ir teikti visokių nurodymų, kurie pasekmingam jos pravedimui butų naudingais. Tuo tikslu Lietuvos Misija yra pasiuliusi daryti šių 12 narių sus. ir teikti jiems visų reikalingų žinių ir informacijų paskolos reikaluose. Žinoma į tokius susirinkimusi gali buti kviečiami ir kiti asmens, kurie aktyviai dėsis prie paskolos.

Sutinkant su tokiu nusistatymu, susirinkimas šiuo klausimu yra priėmęs šitokį nutarimą:

Susirinkę Sausio 29 dieną, 1920 m. Amerikos lietuvių organizacijų išrinktieji 3 ir 4 Gruodžio, 1919 Lietuvių Paskolos Komiteto direktoriai priima domen, jog Lietuvos Laisvės Paskolos pravedimas turi buti atliekamas pačios Lietuvos Misijos sulyg Laikinosios Lietuvos Vyriausybės įgaliojimų, tečiau dėlei paskolos pravedimo butų, dėlei patvirtinimo ir visuomenės kontrolės, randa reikalingu, idant nerečiau kaip kartą į mėnesį Lietuvos Misijos butų šaukiamas šių direktorių susirinkimas, kuriame butų suteikiamos apyskaitos ir visos reikalingiausios žinios ir informacijos apie atliekamus paskolos darbus. Be to kiekvienam iš direktorių priklauso teisė kiekvienu laiku prašyti ir gauti šių informacijų apie paskolos pravedimą.

Toliau susirinkusieji svarstė eilę klausimų dėlei jau atliktųjų Misijos darbų ir įvairius sumanymus, kas ir kaip reikia toliau daryti.

Dėlei pasekmingesnio Paskolos rinkimo, nutarta, prakalbininkus siuntinėti į įvairias kolonijas ir jiems atmokėti jų išlaidas tame darbe.

Bendrovės, kurios apart Misijos dar varo agitaciją nuo savęs, but atlygintos vienu nuošimčių sumos jų surinktos.

Tartasi apie atlyginimą stočių viršininkams ir visiems darbininkams. Pasirodė, kad tai butų nepakeliamos išlaidos. Tokiems uoliems darbininkams bus suteikiamos dovanos atminčiai jų pasidarbavimo, Lietuvos valstybės labui.

Klausime ar rinkti aukas laike bonų pardavinėjimo. Prieita prie nutarimo, kad pirmoje vietoje turi buti bonų pardavinėjimas, o aukų rinkimas turi buti antra-eiliu reikalu. Prie to dar susirinkimuose parengtuose bonų pardavinėjimui, aukos tegalimos rinkti tik Lietuvos organizacijoms ar čion bendroms, bepartyvėms organizacijoms, pavyzdžiui: Šauliams, Lietuvos Raudonam Kryžiui, Lietuvos Sargams.

Kadbėta, kad reikia surasti kodaugiausiai kalbėtojų ir jų prašyti, kad jie pasišvęstų. Nužiurėta pora desetkų kalbėtojų. Čia pat ant vietos pp. B. F. Mastauskas ir K. Česnulis apsiėmė apvažiuoti Pennsilvaniją. Toks juodviejų pasiaukojimas visų ir kartu Misijos buvo maloniausiai sutiktas. Pennsilvanijos lietuviai dar iki šiol neperdaugiausiai paskolos stočių suorganizavo.

Lietuvos Misijos
Informacijų Biuras.

SANDARIEČIAI PLATINKITE SAVO LAIKRAŠTĮ "SANDARĄ".

Atsižymėję Lietuvos Karžygiai.

(Užbaiga).

Vilniaus b-no.

KAREIVIAI:

Narbutas Domininkas, Bausis Aleksas, Markevičius Andrius, Jakubauskas Stasys, Kilikevičius Pranas, Kilikevičius Motiejus, Černauskas Juozas, Vaičaitis Jonas, Pliopis Jonas, Karpavičius Stasys.

Artilerijos pulko.

KAREIVIAI:

Priešynas Stasys, Volbekas Ramualdas, Kušeliauskas Antanas, Mačiulaitis Jonas, Ivaška Jonas, Liutvinskas Petras, Karmuža Juozas, Valickas Juozas, Riapšys Jonas, Juodsnukis Antanas, Urnežis Antanas, Meldažys Juozas, Plaušinaitis Justinas, Tartoris Antanas, Pilka Povilas, Memeža Pranas, Barnatavičius Morkus.

II-ro laipsnio:

Mariampolės b-no.

KARININKAI:

Sinkevičius Alfonsas, Kairiunas Jonas.

II-ro pėst pulko.

Laurinaitis Jonas, Butkevičius Andrius.

KAREIVIAI:

Podžiukinas Juozas, Puras Petras, Kišnionis Pranas.

Mariampolės b-no.

KAREIVIAI:

Kazlauskas Domininkas, Lukoševičius Petras, Šidiškis Antanas, Poltanavičius Salemonas.

II-ro pėstininkų pulko.

KAREIVIAI:

Varkala Petras, Jankauskas Antanas.

Artilerijos pulko.

KAREIVIAI:

Kamaitis Justinas, Sabas Antanas, Borkevičius Juozas.

I-os Baltgudžių.

KAREIVIAI:

Šarkov Feodoras, Šulc Afana.

Krašto Apsaugos Ministerijos Valdytojas einąs Vyriausiojo Kariuomenės Vado pareigas pasirašė: Generolas -Leitenantas **Liatukas.** L. e. p. Generalio Štabo Viršininkas Generolas - Leitenantas **Nastapka.**

Rašo — S.

Musų Partijos Lietuvoje.

Net vėliau varpininkams susiorganizavus į "Lietuvių Demokratų Partiją" ir "Varpui" pastojus oficialiu partijos organu, tasai atskirų asmenų tarpusavinis bendradarbiavimas neciliovė ir buvo net laikas (1896-1901 m.), kada demokratų laikraščių ("Varpo" ir "Ukininko") redaktorius perveizėdavo ir spaudai prirengdavo socialdemokratų organą "Darbininkų Balsą". Ir nestebėtina, nes tais laikais tarp "Varpo" ir "Darbininkų Balso" šalininkų arba tarp socialdemokratų ir demokratų socialiniuose klausimuose buvo daugiau darbo paskirstymo, negu idėjų skirtumo. Abidvi srovės gynė darbo žmonių reikalus, tik socialdemokratai savo domę kreipė vien į miestų darbininkus, o demokratai į valstiečius, ir sodžiaus darbininkus, mažažemius ir ukininkus. Net demokratų leidžiamas "Ukininkas" skiriamas ukininkams, palaikydavo žemės ukio darbininkų pusę ir platindavo žemės ukio darbininkų streiko idėją ("Ukin." 1897 m. Nr. 12) ir social - demokratų ir demokratų buvo pamatinio skirtumo ne tiek ukio - ekonomijos klausimuose, kiek politikos. Socialdemokratai stengėsi ligi pat mažmožių pasekti didžiųjų tautų socialdemokratų taktiką prieš imperializmą ir buti gryniausio plauko internacionalistais. Deito jie išsyk savo raštus spausdina ir lenkų kalba ir tt. Savo politikos programoje, paskelbtoje 1896 m. socialdemokratai reikalavo: "demokratinės Respublikos, susidedančios iš Lietuvos, Lenkijos ir kitų kraštų paremtos laisvės federacijos pamatais." Tie "kiti kraštai", tolimesniais aiškinimais turėjo buti Latvija, Gudija ir Ukraina." Žodžiu, socialdemokratai rėmėsi vien miestų darbininkais ir Lietuvos politinę ateitį rišo prmiausiai su Lenkija ir kitais slavais. Tuo tarpu socialistai liaudininkai demokratai, skaitydamies su tuo, Lietuvos miestų darbininkų tebuvo keliolika tik tukstančių kurių didžiumas buvo žydai arba lenkai ar sulenkėję žmonės beveik visą savo domę kreipė į sodžiaus darbo žmones, o savo politikoje reikalavo etnografinės Lietuvos nepriklausomybės.

1902 m. varpininkai nutarė

(Seka ant 8 pusl.)

NEPAPRASTA PROGA AMERIKOS LIETUVIAMS!

Lietuvos Atstatymo Bendrovė pasiulo ant pardavimo

5000 ŠERŲ

Lietuvos Prekybos ir Pramones BANKO

Lietuvos Pramones ir Prekybos BanKas Kaune yra vienintėlis Lietuvių Bankas sutvertas pramonės ir prekybos tikslams.

Lietuvos Vaistybė valdo 2.500 Šėrų ir turi atstovą direktoriate, kuris prižiuri banko veikimą.

L. Pramonės ir Prekybos Bankas nepaprastai greitai ir pasemingai auga ir bujoja ir jau turi savo korespondentais užsieniuose sekančias įstaigas:

1) Kopenhagene Privat Bank;
2) Stokholme — Enskilda Bank;
3) Berlyne — Bank Fur Handel und Industrie;
4) Lausanne — (Šveicarijoje) — Banque Federale; ir
5) New Yorke — Lietuvos Atstatymo Bendrovė.

PER L. PRAMONĖS IR PREKYBOS BANKO SKYRIUS YRA SIUNČIAMI PINIGAI IŠ VISŲ ŠALIŲ LIETUVON.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė L. Pramonės ir Prekybos Banke valdo 2.500 šėrų ir turi du atstovu direktoriate.

Stokite į eiles su Lietuvos Valstybe ir su Lietuvos Atstatymo Bendrove ir pirkite tiek Lietuvos Pramonės ir Prekybos Banko šėrų, kiek tik išgalite. Skubinkitės, nes tik 5,000 šėrų teturime.

Lithuanian Development Corporation

294 Eight Ave., and 25-th- str., New York, N. Y.

Lietuviai Amerikoje

SHENANDOAH, PA.

Koncertas.

Sausio 21 d. čionai visų gerbiamas kompozitorius Mikas Petrauskas davė koncertą. Sykiu su gerb. komp. dalyvavo ir gerai žinomas Amerikos lietuviams daininkas J. Čižauskas su savo motere. Koncertas buvo atliktas gerai.

Abudu dainininkai komp. Petrauskas ir p. Čižauskas yra ir geri pianistai, taigi kada viens dainavo, tai kitas pianu palydėjo. Net ir svetimtaučiai stebėjosi, kad tarp lietuvių yra žmonių taip augštai išsilavinusių muzikoje. Tarpe svetimtaučių buvo ir vietinio anglų dienraščio leidėjas. Ant rytojaus tilpo ir straipsnis išgiriant musų artistus. Iš vietinių dalyvavo p-lė A. Dundziliutė, sudainavo gana gerai anglišką dainą "a dream", palydint pianu p-lei Juodeškiutei.

Taipgi dainavo ir koncerto rengėjai A. Šaukevičius ir A. Staniškis.

G. Vargdienis.

P. S. — Gerb. korespondentas mums atleis, kad mes apleidžiame duodamą pamokslą koncerto rengėjams už jų klaidas, nes tas plačiai visuomenei nesvarbu, o klaidas padarusieji žmonės ateityje, gal jų stengsis išvengti.—

PITTSTON, PA.

Lietuvos Paskolos Reikalai.

Pittstono Lietuvos Paskolos stotis yra centru apielinkės mažų lietuviais apgyventų miestelių, kaip tai: Inkerman, Sebastopol, Port Griffith, Wyoming, Exeter, W. Pittston. Tose visose kolonijose yra paskirti Lietuvos bonų pardavėjai, kurie jau pradėjo darbą. Stoties komitetas laiko susirinkimus kiekvieną Seredos vakarą, kur bonų pardavėjai išduoda raportus ir priduoda kasieriui surinktus pinigus. Inkermano kapitonai: J. Staniulis ir A. Šatkus nusiskundė, kad pas juos nors lietuvių yra didelis skaitlius, bet bonus mažai kas užsirašo. Sako daug bolševikų yra. Žinoma, nėra ko laukti, kad bolševikai bonus pirktų, jie greičiau šelps kapitalistus, dėdami pinigus į jų bankas ant mažesnio nuošimčio, negu kad prigelbėti tėvynei, kur paliko savo tėvus ir gimines. Bet pasirodo kas kita: surengtose prakalbose vasario 5 d. keli lietuviai užsirašė bonus, o pasižadėjimų labai daug gauta.

Sobastopol kap. J. Šiugždinis ir M. Ambraziejus nuliudę, kad pas juos lietuviai dar miega. Tegul išsimiega tad geriau dirbs. Jog niekur nėra didesnės vienybės tarp lietuvių, kaip čia. Jie jau nekarta pasižymėjo gerais darbais lietuvystės labui, tad gi neatsiliks ir dabar kuomet Lietuva šaukia pagelbos.

Port Griffith kap. A. Radžiunas ir J. Bukaveckas išdavė raportą su linksmais veidais. Sako, visi lietuviai perka bonus; ir tiesa, jie pirmą savaitę pardavė bonų daugiau negu visos kitos kolonijos suėmus į daiktą, net ką tik patį Pittstoną nesubytino. Malonu girdėti, kad ten lietuviai atjaučia vargus savo tėvynės.

Exeter atsibuvo prakalbos vasario 2. Apart kitų kalbėjusių, kun. J. Kasakaitis pasakė karštą prakalbą nušviesdamas padėjimą Lietuvos ir amerikiečių lietuvių. Kas girdėjo tą prakalbą, tai beabejonės užsisakys L. P. boną; jei pats negalės, tai nors kitą prikalbins. Iz. Čepialis, bonų užrašytojas neturęs vargo aiškinti reikalingumą pagelbėti Lietuvai, nes exeteriečiai gerai supranta ir atliks savo pareigas.

Wyoming, visai "poor", ar ten lietuviai sulenkėję, ar veikėjai apsileidę? Jog ten yra burelis gerai gyvenančių lietuvių, nejaugi jie užmiršo, kad reikia alkaną papenėti, o nuogą pridengti. Musų tėvynė alkana ir nuoga, beširdis bus tas, kuris Lietuvos negelbės.

Pittstonas ir dar neįsisiubavo, turbut laukia Lietuvos Misijos atvažiuojant. Misija pribus kovo mėnesyje, taigi perilgu laukti, o ir misiją butų linksmiau sutikti, jei turėtume išpirkę Lietuvos bonų už kelias dešimts tukstančių.

Gerą pavyzdį parodė Šv. Cicilijos draugija. Be ilgo svarstymo užsisakė L. P. bonų už $100. Moteries širdis vis gi greičiau atjaučia kitų vargus ir nelaimes.

Visi su įdomumu laukia ką padarys gerai visiems ižnomas biznierius J. Andriušis. Jis išsitarė vienam iš komiteto narių, kad pirks bonų už $15.000. Jei taip p-nas Andriušis padarys, tai nuriestų žemyn nosis visiems Amerikos lietuviams biznieriams. Komitetas turėtų apie tai reportuoti pačiam Lietuvos prezidentui. Žinant p. Andriušio turtą ir gerą širdį, galima tikėtis, kad jis duotą žodį išpildys.

A. G.

NEW BRITAIN, CONN.

Lietuvos Misijos Atsilankymo Pasekmės Puikios.

Sausio 31 dieną, 11:30 ryte pribuvo Lietuvos Misija: adv. Vileišis ir Majoras Žadeikis. Vietinis Paskolos-komitetas su daugel kitų New Britain lietuvių patiko svečius ant stoties.

Svečiai buvo nulydėti į Hotel Belion, kur jiems kambariai buvo paimti, taipgi Parlor Room, kur atsilankė daug lietuvių klausinėdami apie savo šalį.

Pusė po pirmai buvo parengti pietųs privatiškame name, kur drauge su svečiais dalyvavo komitetai: Mikolas Daunis, p-lė Jeva Kazlauskiutė ir Jonas Mikalauskas.

Prakalbos atsibuvo Lietuviškoj svetainėje, 7 v. vakare. Žmonės pradėjo rinkties į svetainę 5 v. v., o iki 7 val., tai nė stačiam nebuvo vietos.

Varpo choras (po vadovyste p. Bružausko), sudainavo Amerikonišką ir Lietuvišką himnus ir keletą liaudies dainelių.

Laike prakalbų buvo pertrauka ir buvo pardavinėjami L. L. Bonai. Bonų išparduota su virš negu už $10.000.00.

Kolekta taipgi buvo daryta del Šaulių, surinkta $88.00.

Prakalbos tęsėsi iki 12 val. Buvo taip pat miesto viršininkų, kurie kalbėjo angliškai.

Ant 12:30 buvo surengta banketas, Hotel Belion, kur dalyvavo 75 ypatos. Ten taipogi buvo prakalbų ir Misija ragino pirkti Liet. Laisvės Paskolos Bonų. Rodos visi newbritainiečiai pirks.

Antrytojaus ant pirmos valandos, lietuviai susirinkę stotyje išleido Misiją į Waterbury.

Lietuvaitė.

WATERBURY, CONN.

Miestas Padalintas į Distriktus, Visi Lietuviai Perka Liet. Laisvės Bonų.

Jau daugel kartų "Sandaroje" buvo rašyta apie waterburiečių bendrą veikimą ir pastangas nupirkti bonų už $100.000. Iš tų visų pastangų ir viso veikimo matosi, jog waterburiečiai atsieks savo tikslą.

Štai 8 vasario vietos bonų komitetas laikė savo susirinkimą, kur pasirodė, jog bonų už "kiaš" pinigais yra išpirkta už $21.600.-00, gi pasižadėjusių ant tam tikrų korčiukių yra priduota apie už $15.000, o pridėjus draugijų pasižadėjimus, kurie siekia apie $15.000, tad bus virš $50.000.

Priegtam šiame susirinkime visa lietuvių apgyventa vieta likos išdalinta į distriktus ir paskirstyti užrašinėtojai kurie eis per stubas. Taigi broliai ir sesutės waterburiečiai neatsilikime nuo kitų, kurie padarė tokią gražią pradžią; neatsilikime nė vienas nepaskolinę savo tėvynei šiandieninėje sunkioje kovoje už laisvę. Pas kurį tik atsilankys bonų užrašinėtojas stengkitės pas juos užsisakyti paskolą.

Taipgi galite ateit pas p. K. Kažemėką į banką, nes ten seredų vakarais, subatomis po pietų ir subatų vakarais bus tam tikri žmonės, kurie užrašinės. Kviečiame visus, kuris tik jaučiasi lietuviu nelikti nepaskolinus savo tėvynei. Stengkimės, kad kaip galima greičiaus galėtume užbaigti tą darbą ir kad paliuosuotume tuos visus, kurie veikia L. L. Bonų pardavime, nes žinome, jog jiems už tai niekas neapmoka, — jie dirba iš pasišventimo. Koveikiausiai sumuškime rekordą sudėdami tą $100,-000.00 ir parodykime, jog mes waterburiečiai kaip visados, taip ir dabar esame pirmutiniai. Taigi visi į darbą: seni, jauni, dideli, maži tegul nuo visų plaukia paskola tėvynei! Tegul dreba ir griuva visų Lietuvos priešų galybė! Tegul musų Laisvos tėvynės sostinėje Vilniuje ant Gedemino kalno laisvai plevesuoja Lietuvos trispalvė vėliava!

Presos komisijos narys,

K. J. Paulauskas.

PORTHSMOUTH, N. H.

K. Norkaus Prakalbos. Sandariečiai Darbuojasi.

Atsikratę nuo paliokų lietuviai ir susiorganizavę A.L.T. Sandaros 26 kp. ir Didžiojo Lietuvos Kun. Vytauto Draugiją, vasario 7, turėjo pirmą draugišką balių, kuris visais atžvilgiais puikiai pavyko. Svečių buvo iš Manchester, Newburyport ir iš kitur.

Vasario 8, K. of C. salėje atsibuvo prakalbos. Kalbėjo gerb. K. Norkus, "Sandaros" redaktorius, kuris savo kalba užganėdino visus aiškindamas organizacijos naudingumą, meilę prie tėvynės, Lietuvos Misiją ir apie L. L. Bonus. Publikos buvo užtektinai. Vienok butų dar daugiau buvę, bet dauguma gražiai linksminosi pas vietinį lietuvių veikėją p. A. Zubkų, kurio šeimynon garnys atnešė sunų.

Prakalbose pirmininkavo p. Jonas Piackus, kuris pirmas šioje kolonijoje pirko Liet. Laisvės Boną už $50.00. Manome, ir kiti susipratę lietuviai neatsiliks, bet gelbės savo tėvynę.

Padėka pridera Newburyporto lietuviams, kurie skaitlingai atsilankė į musų parengimus. Ypač ačių už darbštumą inžinieriui M. Armeliui, kuris yra įgaliotas pardavinėt L. L. Bonus.

Nebuvęs.

AMSTERDAM, N. Y.

Lietuviai už Lietuvą.

Nors čia nedidelė kolonija, vienok lietuviai didžiumoje susipratę žmonės ir gerai supranta Lietuvos reikalus.

Lietuvos Laisvės Bonams vietiniai lietuviai labai pritaria: perka pavieniai ir draugijos. Visur girdisi obalsis lai gyvuoja laisva Lietuva, lai gyvuoja Lietuvos valdžia. Lai plevėsuoja Lietuvos vėliava visoj Lietuvoje!

Draugijos rengia teatrus ir prakalbas. Vyčiai lenda su savo atžagareiviška politika į Liet. Sunų ir Dukterų Dr-g., bet tai bereikalingos jų pastangos: tą draugiją jiems nepavyks užvaldyti, nes joje yra susipratusių žmonių.

—S. Narys.

BRIDGEPORT, CONN.

Lietuvių Veikimas Paskolos Bonų Reikale.

(Vietinė Tvarka).

Šią savaitę beskaitydamas lietuvių laikraščius, patėmijau stambią klaidą kas link stoties valdybos. Jau buvau rašęs apie tą dalyką net keliuose laikraščiuose, bet matyti, kad tas dalykas negana aiškus. Kad nepakenkus paskolos darbui ir nesukėlus tarpe žmonių abejonės, priverstas esmu dar pakartoti apie stoties valdybą.

Sausio 19 d. įvyko Bridgeporto lietuvių visuom. sus., kurį sušaukė Tautos ir Liet. Neprigulmybės Fondų skyriai, parapijos svetainėje, Park Ave. dalyvaujant dideliam skaičiui atstovų draugijų bei kuopų, o taigi pavienių prisidėjusių tame vakare, likosi išrinkta per slaptą nubalsavimą Stoties Valdyba į kurią pateko sekanti asmens:

Pirmininkas P. Milerius, I. vice pirm. A. Velečkis, II. vice.-pirm. M. Kavaliauskas, raštininkas Juozas Ragickas, pavaduotojas Aug. Sapiega, kasininkas J. L. Dulbis, kasos globėjai gerb. kun. M. Pankus ir R. Tamulevičia. Ši komisija yra pas mus vienintėlė, kuri veikia Lietuvos Paskolos Bonų pardavinėjimo reikaluose. Ši komisija susideda iš draugijų bei kuopų atstovų sekančiai: Draugijos Šv. Jurgio K., Dr-jos Šv. Kazimiero, Dr-jos Lietuvos jaunuomenės, Dr-jos D.L.K. Vytauto, Tautos Fondo skyriaus, Liet. Nepirglmybės Fondo skyriaus ir daug kitų, tad rodosi, kad visiems turėtų but aišku komiteto tikrumas, nes jis turi užtikrinimą iš Lietuvos Misijos Centro raštinės veikti po Bridgeporto koloniją pardavinėjimė bonų.

Komisijos veikimas sekantis: Sausio 28 d., turėjo antrą susirinkimą, kuriame nutarė tarp kitų nutarimų sekančius: Kad stoties valdyba pareikalautų iš centro subskripcijos knygučių ir kitų reikalingų dalykų prie pardavinėjimo Lietuvos Paskolos Bonų. Nutarta kreiptis pas žydų žymesnes ypatas, kad tie pagitiutų savuosius prie pirkimo bonų. Nutarė priimti Lietuvos Misiją iškilmingai. Abiems darbams išrinktos komisijos. Nutarė, kad kasininkas Juozas L. Dulbis pasistatytų privatišką kauciją $10.000.00. Paskirta centralė stotis pas kasininką J. L. Dulbį, office, 11 Woller Pl., Bridgeport.

Vasario 5 d. laikė susirinkimą, kurieme pranešė raštininkas, kad reikalauti dalykai jau yra gauti. Komisijų raportai užgirti Presos komisijos raportas užgirtas, ypač p-lių M. Velečiutės ir J. Plokščiutės, kurios parašė į anglų laikraščius žinutę apie komisijos veikimą, ir apie pačią misiją.

Butų labai geistina, kad ir daugiau lietuvaičių prisidėtų prie tautos darbų. Nei draugijos, nei pavienės nenori darbuotis. Dar kartą kviečiame moteris taip ir merginas imti dalyvavimą tame darbe, nes paskui bus sarmata.

Daugumas žmonių nori žinoti stoties valdybos antrašus, tad čia paduodu: Pirmininkas — P. Milerius, 587 Broad St., raštininkas — J. Ragičkas, 36 Summer St., kasininkas J. L. Dulbis, 11 Woller Pl. Paskolos Bonų Stotis 11 Woller Pl., kasos globėjas — kun. M. A. Pankus, 443 Park Ave. Pas jį irgi galima užsirašyti Lietuvos Pask. Bonų. Pas šią komisiją gausite visokias informacijas. Lai nesiranda nei vieno Lietuvio, kuris nebutų pirkęs Lietuvos Paskolos Bonų.

Presos komisijos narys,

J. J. Š.

"SANDARA" Į LIETUVĄ JAU GALIMA SIŲSTI.

Lietuvos žmonės — jusų broliai — seserys — tėvai — nori apšvietos — žinių: jiems reikia laikraščių. Jie per ilgus penkis karės metus nematė žiburio šviesos, kuris juos paliksmintų, nuramintų. Jie neturi iš ko užsirašyti sau laikraščio. Jie butinai nori skaitymo, žinių, kas sviete dedasi, dabar viskas liuosa. Užrašykite jiems "Sandarą" Pažangiosios srovės laikraštį. Kaina metams $2.75, pusei metų $1.50. Prisiųskit jų aiškų antrašą ir prenumeratą, tai viskas.

Paštas leidžia siųsti knygas į Lietuvą, pundelis iki 4 svarų. Persiuntimas pigus, tik 8 centai svar ras.

"SANDARA,"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KONSERVATORIJA.

Lietuvių Muzikos Konsevatorijon gali įstot kiekvienas, kurs tik nori apsipažint su gaidomis, pasimokyt dainuot, teorijos, muzikos, smuikos, ir kitų istrumentų. Už dainavimą ar kompoziciją — 10 lekcijų — 15 dol. Už smuiką, pianą ir kitus instrumentus — 10 lekcijų — 13 dol. Lekcijos paprastai pusvalandinės; gali gaut kiekvienas vieną, dvi ar trįs lekcijas sąvaitėje, pagal sutarmės.

M. PETRAUSKAS
Direktorius
769 Broadway, S. Bostin, Mass.

Įspudingi Paveikslai.

Kaunas Krutamų Paveikslų Kompanija patraukė minias parengtuose vakaruose, Conn. ir Mass. valstijose; į kiekvieną vakarą vis daugiau žmonių atsilanko. Draugijos, kurios pagelbėjo parengime vakarų turėjo gerą pelną. Šiuos krutamus paveikslus turėtų matyti kiekvienas lietuvis.

Rengkit jusų mieste vakarą.

Kaunas M. P. F. M. Co,
Prez. V. K. Puodžiunas,
Sekretorius M. Truska,
314 Walnut St., Newark, N. J.

Teisingiausia ir geriausia lietuviška
APTIEKA
Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduolių galit gaut kokios tik pasaulyj yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiųsiu per expresą.
K. ŠIDLAUKSAS
Aptiekorius ir Savininkas
226 Broadway, kampas C Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Telephone South Boston 21014 ir 21013

Telephone So. Boston 605
LIETUVIŠKAS
Advokatas
WILLIAM F. J. HOWARD
Lietuviška pavardė buvo
Vincas F. J. Kavaliauskas
315 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

REIKALINGA JAUNA MERGINA.
Mokanti dirbti dideliame ofice So. Bostone. Kuri mokėtų vartoti "typerwriter" butų naudingesnė. Rašyk kiek turi metų, ar dabar dirbate kur ar ne ir už kokią algą norėtum pradėti dirbti. Adresuok — So. Boston Post Office, Box 12.

PIRKITE LIETUVOS LAISVĖS BONUS.

DR. J. JONIKAITIS
Chirurgas ir Gydytojas
496 E. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. S. B. 1771.
Valandos:
Nuo 9 iki 11-tos iš ryto
Nuo 1 iki 3 po pietų
Nuo 7 iki 9 vakare.

Bell Phone Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandos;
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P.M.
Nedeliomis iki 4 po piėtu.

Tel. Richmond 2957-M.
Dr. David W. Rosen
Gydo visokias ligas, chroniškas ir slaptas vyrų ir moterų ligas.
Valandos: nuo 8 ryto iki 8 vakare.
321 Hanover st.,
Boston, Mass.

DR. L. J. PODDER
Iš Petrogrado.
GYDO SLAPTAS VYRŲ IR MOTERŲ LIGAS.
Taipgi Kraujo ir Odos Ligas.
VALANDOS: Nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare.
Kalbu Ruskai ir Lenkiškai.
69 CHAMBER ST., BOSTON
Telephone: Haymarket 3390.

Vasara Ateina.

Bus šilta. Dabar geriausias laikas užsisakyti Siutus kurinos mes pasiuvam puikiai sulig vėliausios "block" sistemos kirpimo. Šitaip pasiuti drabužiai geriausiai tinka kožnam žmogui. Žemos kainos—darbas gvarantuotas. Taipgi visokius drabužius išvalome, išprosinam ir sutaisom.

So. Boston Custom Tailors,
K. Plioplis, A. Samokaitis savi.
278 Broadway, South Boston, Mass.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O.D.
Akiu Specijalistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu, South Boston.

Dr. M. V. Casper
(KASPERAVIČIUS)
— LIETUVIS DENTISTAS —
Priėmimo valandos:
nuo 9:30 iki 12 dieną,
nuo 1 iki 5 po pietų ir
nuo 6:30 iki 9 val. vakaro.
nedėldieniais nuo 1 iki 3 p. p
425 BROADWAY
So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 27.

JOSEPH B. AGLINSKAS.
3238 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Užlaikau Knygų Krautuvę, parduodu įvairaus turinio knygas, kaip tai: belletristika, ekonomiją, sociologiją, politika, gamtos ir kiti mokslai. Hygiena, istorija, etnologija, biografija, kalbamoksliai, poezija ir teatrams knygos. Taipgi priimu paskelbimus, užrašau laikraščius ir pavieniais parduodu sekančius: "Naujienas", "Keleivį", "Kardą", "Dilgėles," "Sandarą," "Amerikos Lietuvį", "Dirvą" ir "Lietuvą." Prisiųsdami už 6 c. krasaženkliu reikalaukite katalogo.

LIETUVIAI AMERIKOJE.

LOWELL, MASS.

Žadeikio ir Norkaus Prakalbos.

Panedėlyje, vas. 9, 7:30 v. v., dideliame Colonial Teatre vietos lietuvių draugijos surengė prakalbas tikslu Lietuvos Laisvės Bonų pardavimo. Kalbėti buvo užkiesti ir atvyko majoras P. Žadeikis iš New Yorko ir "Sandaros" red. K. Norkus iš Bostono.

Žmonių prisirinko pilnas teatras. Pirmininkavo p. J. Verseckas, vietinę tvarką L. L. Bonų pardavimo aiškino p. N. Radavičius.

Choras po vadovyste vietinio vargoninko sugiedojo amerikonišką ir Lietuvos hymnus. Vietiniai sandariečiai ir šiaip Lietuvos reikalus branginanti žmonės ėjo per salę užrašinėdami Lietuvos Laisvės Bonus.

Pirmiausia kalbėjo ir didelį entuziazmą publikoje sukėlė "Sandaros" redaktorius Kastantas Norkus.

Majoras Žadeikis kalbėjo apie dvi valandas. Daugiausia pasakojo apie Lietuvos kariuomenės veikimą. Publika labai atydžiai klausė ir jo kalbą palydėjo gausiais aplodismentais.

Paskui kalbėjo miesto majoras Thomson, vietinis klebonas Kučas, o ant pabaigos vėl "Sandaros" redaktorius.

Publika visą laiką užsilaikė ramiai. Sulenkėjusiems lietuviams buvo karšta, kuomet "Sandaros" redaktorius juos puikiai pajuokė.

Lietuvos Laisvės Bonų šį kartą išpirko apie už porą tukstančių doliarių. O dabar Lowellio lietuviai jau yra užsirašę apie už $5000.00, tat kaipo del neseniai tautiškai atbudusios kolonijos yra gana gerai. Reikia tikėti, kad bus dar daug daugiau.

Po prakalbų geriausiame Lovellio Richardsons hotelyje L. L. Bonų komiteto buvo parengta vakarienė, kur kalbėjo Norkus, Žadeikis, Radavičius ir Verseckas. P-lė Julė Bujutė padainavo, o p-lė S. Kašėčiutė paskambino pianu. Lietuvos Šauliams suaukauta apie $60.00.

Žodžiu, viskas labai gražiai pasisekė. Tai buvo puikiausiai praleista Lovellio lietuvių diena istorijoje. Po šios dienos tautiška dvasia turi atbusti ir brolybė lietuvių tarpe turi užviešpatauti.

Vietinė anglų spauda plačiai ir labai prielankiai aprašė šias lietuvių prakalbas.

Sutaklius.

BRIDGEPORT, CONN.

LGD. 39 sk. Atskaita už 1919.

Rugpj. 28, įstojo 19 narių, sumokėjo $39.00, suaukavo $5.38.
Rugs. 26, 3 nar. — $6.00.
Spal. 10, 5 nar.—10.00. Aaukų Vytauto Drg. davė $2.50.
Spal. 24, 5 nar. — 10.00.
Lapkr. 7, SLA. 51 kp. aukavo $5.00, narių aukos $8.75.
Gr. 12, Spindulio choro nariai aukavo $14.00.

1920 m.

Sausio 9, 2 nar. $4.00.
Sausio 30, 4 nar. $7.00.
Narių mok. 75.00.
Aukų 35.53.
Viso labo $110.53

Išmokėta	
Už svetainę	3.00.
Smulkių	1.50
Telegrama Senatui	68.
Apgarsinimai	4.00.
Pasiust. rubų į Centrą	4.40.
Centran pasiųsta	87.00
Viso	100.58.
Lieka pas kas.	9.95.

1920 valdybon išrinkta: pirm. S. Vevers, sekr. R. Tamulevičia, kas. J. L. Dulbis, kas glob. A. Samenas.

R. Tamulevičia, sekr.

SUJUDIMAS CAMBRIDGE.

Po sausio 24 d. sandariečių prakalbų lietuviai pradėjo uoliai bruzdėti, interesuoties Lietuvos ir Am. liet. visuomenės reikalais. "Sandaros" red. gerb. K. Norkaus prakalba visiems taip patiko, kad net karšti katalikai dedasi prie Sandaros ir bėga nuo klerikalų, kurie katalikybę panaudoja savo bizniui.

Vienok šis gražus apsireiškimas nepatinka tamsunams. Tamsunai bijosi šviesos kaip fanatiška davatka lašinių gavėnioje. Konstatavimas faktų ir raginimas prie progreso, prie kovos už Lietuvos laisvę nesilenkiant nė prieš išlaukinius nė prieš vidurinius Lietuvos darbo žmonių laisvės priešus — patinka susipratusiems darbininkams, bet nepatinka akliems fanatikams. Fanatikai bėgioja į brostvininkų organo redakciją ir ten fabrikuoja niekšiškus melus ant sandariečių, kad tik ilgiau palaikyt buriutes juodoje klerikalų varžoje.

Vienok katalikai piktinasi brostvininkų organo "D-ko" melais ir sako: "Jei prisidengusis kryžiaus ženklu ir darbininko vardu laikraštis ir toliaus šmeižš viską kas yra dora ir prakilnu, tat jis įsigys amžiną melagių organo vardą ir jį rems tik brostvininkiški biznieriai, o ne darbininkai".

Permažas dalykas but argumentuot su klerikalais, kurie turi už redaktorių žinomą seną bedievį Gudą, kuris klerikalams klapčiaudamas šmeižia viską kas prakilnu ir dora. Oi butų daug raitymosi "D-kui", kad reikėtų prirodyti visus skelbiamus šmeižtus ant progresyvių žmonių ir "bolševikišką fanatizmą", kurį jis primeta gerbiamam Norkui.

Cambridge sandariečiai: žinomi veikėjai Bartkevičiai, Sidabras, Mitrikevičius ir kiti užsitarnauja didelės pagarbos, kad surengia geras sandariečių prakalbas, kur žmogus jautiesi kaip tarpe tikrų savo brolių lietuvių, einančių prie bendro idealo — lietuvių liaudies apšvietos ir laisvės.

Tikras Žemaitis.

PASKOLOS BĖGIS.

Lietuvos Laisvės Paskola dabar jau baigiama organizuoti. Dar yra gerokas skaitlius kolonijų, kuriose nėra suorganizuota Paskolos stočių, bet tai vis mažesnės kolonijos. Didesnėse kolonijose jau veikia stotįs, kitose kolonijose net po kelias stotis.

Tiesa, dar už bonus pinigų sulyginamai neperdaugiausiai prisiunčiama, bet visgi jau gana gerokai įplaukia kasdien.

Misija prašo visų veikėjų pasiskubinti, juk negalima šio darbo užtęsti. Pinigai reikalingi Lietuvai dabar.

Pinigų Siuntimas.

Lietuvos Misija Amerikoje nukentėjusiems nuo karės persiunčia pašalpą. Kas nori savo tėvams, broliams ar šiaip giminėms pasiųsti pašalpos, tam misija patarnauja. Kas nori pasiųsti, lai pirmiau laišku užklausia Misijos apie pinigų kursą. Misija iš to nedaro sau pelno, bet tik patarnauja žmonėms, kurie šelpia savo gimines. Taipgi ir agentai lai pasiteirauja apie kursą.

Dar apie Srioviškumus.

Misija gauna laiškų nuo nekurių veikėjų, kad ji favorizuoja ar vienai ar kitai sriovei, kad jos informacijos biuras kartais šališkus pranešimus padaro. Čia turime paaiškinti, kad Misija netarnauja jokiai sriovei, jokiai partijai ,bet tik lietuviams. Visi lietuviai, kokių pažvalgų nei butų bi tik jie stovi už Lietuvos valstybę už Lietuvos nepriklausomybę, Misijai yra lygiai geri. Misija eina **tiktai prieš skelbimą neteisingų faktų apie Lietuvos valstybę, nežiurint kas juos nei skelbtų.** Ot ant šito pamato, ir daromi užmetimai Misijai. Misija nori ir stengiasi išaiškinti tuos grynai valstybinius reikalus, gi nekurie sako, kad tai sriovinis šališkumas. Bet Lietuv. Misija kaip ir kiekvienas žmogus gerai žino, kad niekas ir niekados visiems neintiko. Tad jei kas Misijos Informacijos biuro parnešimus kitaip suprato, tai dabar prašomi tą supratimą pakeisti ir į Misiją žiurėti, kaipo į grynai valstybinę įstaigą.

Misijos Darbai.

Iki šiol Misija jau nuveikė daug darbo. Suorganizavimas darbininkų štabo nelengvas darbas. Dabar veikia šie Misijos pamatiniai skyriai. 1) Lietuvos bonų platinimo arba Paskolos skyrius, 2) Lietuvos Misijos Informacijos biuras, iš kurios išeina įvairiosios informacijos įvairiausiuose reikaluose. 3) Pinigų prisiuntimo skyrius, kuris rupinasi tik pašiųsti piniginę pašalpą Lietuvoje gyvennantiems. 4) Lietuvos Sargų skyrius, kuris rupinasi kariuomenės reikalais. Prie to dar iždininkas, priima persiuntimui Lietuvon įvairias aukas labdaringiems tikslams. Politinis skyrius yra Washingtone.

Butų labai gerai, kad rašydami Misijon, ant konvertų nurodytumėte ir skyrius, tuomet daug parankiau ir greičiau atsakymus susilauktumėt.

Pati Misija, visi trįs jos nariai šią savaitę lankosi Vakaruose, tai yra Chicagoje, bet tuojau grįžš atgal, nes šimtai reikalų yra New Yorke ir Washingtone.

Lietuvos Misijos Informacijos Biuro.

Vedėjas.

PINIGAI LIETUVON JAU SIUNČIAMI.

Misijos Pranešimas.

Lietuvos Misija gauna nuo bankų, agentų ir šiaip pavienių asmenų laiškus, kuriuose prašoma nurodymų, kokiu budu gyvenantieji Amerikoje lietuviai galėtų geriausiai pasiųsti pinigų savo giminiėms arba šiaip nukentėjusiems nuo karo. Dauguma stačiai reikalauja, kad Lietuvos Misija kaipo valstybės įstaiga pati imtusi šio darbo idant siunčiamieji žmonių pinigai tinkamai butų, kam reikia išmokėti ir tat tokiu kursu, koksai ant pinigų Lietuvoje dabar yra.

Šiuomi skelbiame visiems, kas tik nori siųsti minėtiems reikalams pinigus, jog Lietuvos Misija apsiėmus yra pasiųsti šiuos pinigsu Lietuvon tokiomis sąlygomis.

1. Kiekvienas siunčiąs Lietuvon pinigus, privalo aiškiai paduoti kaip savo adresą Amerikoje, taip ir pilną adresą, nurodant artymiausį miestą, miestelį to žmogaus ar įstaigos, ar draugijos ar gimines, kuriems šie pinigai yra siunčiami.

2. Sumokėjęs Lietuvos Misijai, gauna nuo Lietuvos Misijos laikinąjį pakvitavimą, kiek pinigų doliariais yra nuo siuntėjo gauta ir pakvitavimą, jog Lietuvos Misija yra apsiėmus, nurodytu adresu Lietuvoje tokiam tat asmeniui parsiųsti ir išmokėti tiek ir tiek auksinų.

3. Kiekvienas siunčiąs pinigus savo giminių sušelpimui Lietuvoje pirmiau privalo Lietuvos Misijoje pasiteirauti auksino kursą. Auksino kursą negalima paskelbti, nes jis prisitaikant prie doliario vertės Lietuvoje kasdien mainosi, pavyzdžiui dabar jis svyruoja tarp 65-85 auksinų už vieną doliarį.

4 Lietuvos Misija iš parsiuntimo, nei dėlei savęs, nei dėlei Valstybės nedaro ir nedarys jokio pelno, bet padengimui išlaidų persiuntimui pinigų, susirašinėjimui su žmonėmis ir dalinai dirbančių prie to žmonių užlaikimui, už pinigų persiuntimą ima tokį mokesnį: siučiantieji iki 10 doliarių užmoka už persiuntimą 50 centų, siučiantieji viršaus 10 iki 25 doliarių užmoka vieną doliarį, nuo 25 iki 50 d. moka du doliarius, nuo 50 iki 100 doliarių užmoka 3 doliarius, o kas siunčia viršaus šios sumos, tai primoka virš to po doliarį nuo šimto, nežiurint, ar jis pilnas, ar ne. Šie skiriami persiuntimui pinigai atskaitomi iš įmokėtos Misijai sumos.

Visi pinigai reikia siųsti Misijos adresu:

Lithuanian Mission
257 W. 71 St.,
New York City.

Pinigai Misijon prisiunčiami pašto ar express "money orderiais."

Lietuvos Misija.

BOOSTER VĖL EINA.

Sugrįžęs iš kariuomenės p. Thomas Shamis vėl leidžia "The Lithuanian Booster", mėnesinį žurnalą anglų kalboje apie Lietuvą.

Adresas:
The Lithuanian Booster,
500 Fifth Avenue.,
New York, N. Y.

LAIŠKAM POPIERA.

25 gatavų popierų del laiškų rašymo tinkamų rašyti į Lietuvą su visokiais gražiais pasveikinimais ir su pritinkančioms eilėms dabar po karės; su visokiais paveikslais ir su dailioms kvietkoms parsiduoda labai pigiai — 4 tuzinai popiepos su konvertais už $1.00. Agentams duodame gerą uždarbį. Adresuokite:
AGENT FOR RELIGIAUS GOODS,
P. O. Box 73, Chicago, Ill.

SANDARIEČIAI PLATINKITE SAVO LAIKRAŠTĮ "SANDARĄ".

KUR GAUTI "SANDARĄ"

Pavienius num. galima gauti kožną savaitę už 5 centus, sekančiose vietose:

BALTIMORE, MD.
L. J. Chipurna, 20 S. Green St.

BOSTON, MASS.
J. Kowal, 34 Cross St.

BROOKLYN, N. Y.
A. Struminsti, 184 Grand St.
"Vien. Liet." 120 Grand St.

BRIDGEPORT, CONN.
H. Slavin, 24 Railroad Ave.

CAMBRIDGE, MASS.
P. Bartkeviče, 877 Cambridge St.
K. Valeckas, 707 Main St.

CHICAGO, ILL.
J. B. Aglinskas, 3238 S. Halsted St.

CLEVELAND, OHIO.
"Dirva", 7907 Superior Ave.

HAVERHILL, MASS.
S. Zavadskas, 14 Silver St.

LAWRENCE, MASS.
Z. Jankauskas, 70 Lawrence St.
A. Ramanauskas, 101 Oak St.
A. F. Sweetra, 87 Haverhill St.

LOWELL, MASS.
N. Radavičius, 136 Gorham St.

MAHANOY CITY, PA.
Z. Karkauskas, 515 West South St.

NASHUA, N. H.
A. Degasis, 22 High St.

NEW HAVEN, CONN.
K. Makarevičius, 255 Wallace St.

NEWARK, N. J.
P. Lukša, 314 Walnut St.

NORWOOD, MASS.
J. Pašakarnis, 1100 Wash. St.

PITTSBURGH, PA.
J. A. Katkus, 222 Sagamore St.

PROVIDENCE, R. I.
Liet. Koper. Krautuvėje.

WATERBURY, CONN.
A. Norkus, 869 Bank St.

WILKES BARRE, PA.
J. Mickevičius, 7 Harkins Lane.

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury St.

Sandariečiai!
Platinkite savo Laikraštį "Sandarą" dabar geriausias laikas gauti skaitytojus. Pasidarbuokite.

DIDELIS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
"VIENYBĖ"
Išeis neužilgo naujas Lietuvių Dienraštis "Vienybė". Bus tai bepartiviškas pažangos, kulturos, švietimo ir darbo žmonių dienraštis. Musų, obalsis: Vienyti ir šviesti. Bus skyriai jaunuomenės, amatninkų reikalai, pramonės lietuviškos auklėjimas, moterų reikalų aprašinėjimai, iš darbo sryties, visokios apysakos, eilutės, naujausios žinios ir viso pasaulio ir Amerikos; plačiausis laukas žinioms iš Lietuvos ir kova už Lietuvos neprigulmybę. Užsirašykite dabar "Vienybės" dienraščiui šėrus, kurių vienas kaštuoja $10. Priimama jau ir prenumerata: Amerikoje metams: $6.00, į kitas šalis ir Lietuvon: $8.00 metams.
Adresuokite šitaip:
LITHUANIAN DAILY "VIENYBĖ",
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Visas Pelnas Eina Prieglaudos Namo Fondui.
KNYGOS "AMERIKA" naudingumas bei svarba yra tame, kad joje patelpa daug indomių ir kiekvienam reikalingų žinoti faktų, nurodymų ir žinių apie Ameriką ir tt.
PLATINDAMI šią kningą padarysite didelę naudą saunes gausite dvigubų piningų vertės, ir padarysite naudą savo Organizacijai, — pagelbėsit inkunyti senai pradėtą PRIEGLAUDOS NAMO steigimo darbą.
KNINGA DIDELĖ, KAINA TIKTAI 75 CENTAI.
Pinigus ar Money Orderius siųskit:
Lithuanian Allliance of America,
307 W. 30-th STREET, NEW YORK CITY.

Lietuviu aptieka
Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių šaknių lietuviškų.
Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųngų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausiu daktarus per telefoną visai uždyka.
H. CABITT,
100 SALEM ST., BOSTON, MASS.

MAGDE. "Ak, kaip man nieżti galvą! Išbandžiau visokius mazgojimus, trinkimus, muilavimus — ir viskas tas nieko nepagelbėjo nuo tu bjauriu pleiskanu... Man gėda net darosi!"
MARE. "Na, tai kam tau kęst bereikalingai! Žiurėk, kokie mano plaukai gražus, švelnus ir čysti. O tai todėl, kad aš vartoju RUFFLES!"
Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gyduolė? Ne!! Ar kvepiantis vanduo? Ne!! RUFFLES yra tai paprasčiausis plaukų ir odos sustiprintojis, kuris prigelbi gamtai suteikt žmogui priklausanti grožį. O kas gal but gražesnio už ilgus, blizgančius, švelnius plaukus? Kas gal but smagesnio už čystą neniežinčią galvos odą?
RUFFLES
panaikina pleiskanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiskanas, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkarčiais suvilgant galvą bus užtektinu, kad pleiskanos neatsinaujintų.
Nusipirkte šiąnakt RUFFLES bonkutę aptiekoje. Kaštuos tik 65c., bet jųs sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Paaiškinimai pridėti prie kiekvienos bonkutės. Jei negausite jusų aptiekoje, tai atsiųskite mums 75c. pačto markėmis, ar money order šiokiu adresu:
F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Dr. Paul J. Jakma uh
(Jakimavičius)
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.
509 Broadway, Kampas G St.,
So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

Legislaturos Reprezentantas
ELIHU D. STONE
Advokatas ir Teisų Patarėjas.
Užstatų Komisionierius.
66-67 JOURNAL BUILDING
262 Washington St., Boston, Mass.
Telefonai: Main 3334
Main 2300

DUONA KURI ĮMAIŠYTA SU PIENU
Reikalauk savų grosernių pirkti šios duonos
T. H. BEST'S CELEBRATED MILK BREAD BEST IN THE WORLD
GROCERS BAKING COMPANY
21 Hillsboro st. Dorchester, Mass.

Vietos žinios.

"Sandaros" redaktoriaus Kastanto Norkaus prakalbose, surengtose ALT. Sandaros 67 k. Amsterdam,N.Y. vas. 15, prie Sandaros prisirašė 45 nauji nariai. Didžiuma užsimokėjo už visą metą, kiti už pusmetį. Lietuvos Neprigulmybės Fondui suaukauta $155.00.

Amsterdamo Lietuvių Politiškas Komitetas surengė K. Norkui extra prakalbas antrytojaus, vas. 16,paminėjimui 2 metų Liet. laisvės, kur Lietuvos Šauliams suaukauta $105.00, Išparduota apie už $1000.00 Lietuvos Laisvės Bonų (buvo agituota tik del sekančios savaitės), ir išnešta rezoliucija už Lietuvos Laisvės pripažinimą.

Paminėjimui Dviejų Metų Lietuvos Neprigulmybės.

Pereitos nedėlios vakare, So. Bostone Municipal Svetainėje, rupesčiu Nuteriotos Lietuvos Draugų Komiteto, atsibuvo koncertas ir prakalbos.

Koncerte dalyvavo iš vietinių solistų: p-lė Šarkaitė ir J. Varaitis, iš Worcester p-lė Jablonskaitė ir akompanavo del visų dainorių p-lė Olšauskaitė. Vyrų choras "Gabijos", vadovaujant p. Apšiegai, padainavo iš Blindos "Razbaininkeliai".

Kalbėtojai buvo vietinis p. Kazlauskas ir iš New Yorko gerb. A. B. Strimaitis. Paskutinis kalbėtojas nuosekliai nupiešė Lietuvos praeitį ir dabartinį Jos sunkų padėjimą. Kad lietuviai buvo per ilgą laiką pavergti ir baudžiami skaudžiai už savo kalbą ir raštų platinimą, vienok jie buvo ir yra ant tiek tvirti, kad negalėjo priešai numaryti sielos ir liuosybės brangios iš musų širdžių. Kalbėtojas ragino užsirašyti Lietuvos Bonus, nes musų broliai kraują lieja, apgindami Lietuvos - musų bočių žemę nuo priešų, tad musų šventa pareiga bent doliariu pagelbėti savo tėvynei šiose sunkiose dienose.

Vakaras buvo pasekmingas, publikos buvo pilnutėlė erdvi svetainė.

Buvo minėta, kad bostoniečiai yra atsilikę nuo paskirtos sumos, t. y. privalo sukelti Lietuvos Bonų už $100,000. Bet yra viltis, kad bostoniečiai neatsiliks ir jiems nuskirtą dalį išpirks L. B.

Šiame vakare mažai buvo užsirašančių, daugiausia atsiiminėjo paliudijimus už pirmiaus duotas aukas. Vakaro vedėjas buvo gerb. C. P. Yurgeliunas.

Savasis.

"Sandaros" Redaktorių klerikalai apskundė valdžiai. Apie areštą ir busiantį teismą žiurėkite editoriale "Reakcionieriams Užpuolus" ir ALTS. vice - pirmininko straipsnyje "Sandariečiai Pagalyokite ir Pasišvęskite Tiesai ir Žmoniškumui."

ALTS. 7 kp. rengia puikų teatrą So. Bostono Lietuvių Salėje, subatoje, vasario (Feb.) 28, pradžia 7:30 v. v. Bus perstatyta gerb. S. E. Vitaičio tragi - komedija "Susiprato" ir komedija"Čebatai Išėjo". Pasirupinkite įsigyti tikietus išanksto. Galima gaut Sandaroje, ALTS. 7 kp. kambariuose, Jurgeliuno krautuvėje ir pas ALTS. narius.

"Darbininkas" apsipirko namą.

LDS. pareitą savaitę nupirko namą, So. Bostone prie Broadway ir E gatvių, tą patį kuriame per daugelį metų "Sandaros" spaustuvė randasi.

"Darbininkas" atsišaukia į LDS. narius, kad pirktų jos vadinamus bonus po $25.-00. Kiek tikrai už tą namą mokėta, mums nėra tikrai žinios, bet girdėta nuo patyrusių žmonių, kad yra permokėta, sulig namo vertės.

Liet. Labd. Drg. extra susirinkimas atsibus vasario 19, 7:30 v. v. Reikalingas visų narių atsilankymas.

MUSŲ PARTIJOS LIETUVOJE.

(Tąsa nuo 5 pusl.)

įkurti savo atskirą politikos organizaciją. Tų pačių metų "Varpo" Nr. 12 paskelbtasis projektas ir paskui 1903 m. priimtuose tos programos pamatiniuose dėsniuose, tie varpininkų idealai ir dėsniai buvo formuluoti ir pati organizacija pavadinta "Lietuvių Demokratų Partija". Žodžio "socializmas" toj programoj nebuvo. Bet jau programos socialiai ekonominės dalies pamatavime parbrėžiama įvairių visuomenės klesų reikalų priešingumas ir pasižada rupintis pagerinti buvį miestų ir sodžiaus darbininkų, mažažemių ir bežemių valstiečių, smulkiųjų amatninkų, taip pat juos šviesti ir sąmoninti. Pačioj gi programoj išstatytieji reikalavimai darbininkų buviui pagerinti yra toki pat, kaip ir visų socialistinių partijų. "Varpe" gi socializmo idėjos visą laiką budavo atvirai skelbiamos.

Socialistinio elemento dar daugiau įnešė 1906 metų pastatytoj programoj, kur socialinė programos dalis išplėtota ligi pačių smulkmenų, pripažinta žemės nacionalizacijos principas ir pati organizacija pavadinta "Lietuvos Demokratų Partija", kuri berods apėmė daugiau inteligentiją. Plačiosios gi minios 1905 m. buvo organizuojamos autonomėn Lietuvos Demokratų Partijos organizacijon — Lietuvos Valstiečių Sąjungon." L. V. S. programoje ir raštuose, kaipo liečiančiuose vien socialiniai ekonominį žmonių gyvenimą, socialinės dvasios buvo dar daugiau, nors iš kitos pusės, iš L. V. S. veikėjų socialistinė dvasia dabar buvo kiek tolimesnė Lietuvos socialidemokratams, negu anksčiau kad budavo. Matai, iš vienos pusės lietuvių socialdemokratai nuėjo dar toliau į marksinio ortodoksizmo pusę, iš kitos pusės 1905 m., Rusijos revoliucijos metų, didelės įtakos į kaikuriuos varpininkus buvo padarę Rusijos socialistiniai revoliucijonieriai bei jų liaudininkai (narodniki). Ir nuo šio laiko, jeigu kalbėti apie svetimas įtakas, rusų socialistų revoliucijonierių ideologijos ir jų liaudininkų taktikos dėsniai daugiau įtakos į partijos gyvenimą turėjo, negu Vakarų Europos ortodoksinis marksizmas.

Spaudai atgimus ir šiokiai tokiai spaudos laisvei įvykus, "Varpo" leidimas sustabdyta, o "Ukininkas" pradėta leisti Vilniuje vardu "Lietuvos Ukininkas" nuo 1909 metų į varpininkų rankas perėjo ir "Lietuvos žinios", kurios, kaip ir "Lietuvos Ukininkas"; nors nebuvo partijos organu, bet vis delto savo pamatiniu nusistatymu reiškė jų idealus ir taktiką. 1913 metais Tilžėje vėl atgaivinta "Varpas", kuris stengėsi pagilinti soc. liaudininkų demokratų ideologiją, remiantis gyvaisiais Lietuvos liaudies reikalais ir Vakarų Europos socializmo teorijos ir praktikos daviniais. 1914 metais, kelioms savaitėms prieš pasaulinio karo iškilimą, buvo padaryta partijos narių suvažiavimas ir priimta naujai pataisytoji programa, kurios projektas jau anksčiau buvo išspauzdintas "Varpe". Čia jau aiškiai ir atvirai pačioj programoj buvo pabrėžta, kad einama per darbo žmonių karą prie panaikinimo išnaudojimo ir socializmo. Politikos idealas buvo pastatyta Palausio Tautų Sąjunga (federacija), kur lygiomis teisėmis ir lygiomis pareigomis dalyvautų ir nepriklausoma demokratinės Lietuvos respublika. Ši programa yra galioje dar ir šiandien.

Tam ištikus, partijos narių dalis priversta buvo išsikelti Rusijon. Ten žinoma, vėl pateko didesnėn rusų partijų ideologijos bei taktikos įtakon. Kilus Rusijos revoliucijai (1917 m.) ta įtaka dar labiau padidėjo, o esant dideliam politikos sujudimui prie partijos dėjosi daug naujų ir jaunų žmonių, su partijos ideologija nė tradicijomis visai nesusirišusių. Einant Rusijos revoliucijai į bolševizmo pusę, slinko drauge ir jie. Galų gale priėjo prie to, kad tie naujieji žmonės užsimanė, kad partijos ideologija, taktika ir net pati organizacija butų surišta su rusų socialistų revoliucionierių kairiuoju arba internacionalistiniu sparnu. Politikoje jie taip pat atsisakė statyti Lietuvos nepriklausomybės reikalavimą.

(Pabaiga bus).

EILĖS - RAŠTAI SPAUSDINAMI

(Sulig naujos sutarties)

Veikalas bus užbaigtas Balandžio Pabaigoje.

Dailiosios Literaturos Draugija, leidžia veikalą "Svetimoje Padangėje - Pasaulia Verpetuose." Knyga yra padalinta ant šešių skyrių, puikiausia technika, ant geros popieros, gražiai išpuošta paveikslais ir venetomis; didelis formatas — 7X10 col., 200 puslapių; 180 įvairių eilių, dainų, aforizmų, prietikių, parašyta vieno autoriaus sulig dabartinės gadynės. Iš tos knygos kiekvienas išmoks saldžiai nusijuokti ir gailiai nusiverkti; padejuoti ir nusidžiaugti...

Mes kviečiame visus prisidėti prie išleidimo šio gražaus veikalo. Kurie dar neprisidėję, tuojaus prisidėkite! Šiandien laikas paremti musų šitą svarbų ir sunkų darbą. Prisidėdantieji su 10 dol ar daugiau, bus priskaitomi raštų leidėjais ir jų vardai tilps knygos sąraše. Apart - to, duosime dvigubai knygų, t. y. $20.00 dol. už 10.00 knygomis. Prekė šių raštų, pavienio egz. $1.50.

Neišgalintieji su virš minėtą sumą prisidėti, galite nors iš kalno užsiprenumeruoti prisiunčiant $1.00 ir gausite knygą; perkant - gi vėliaus, už tą pati veikalą, mokėsite $1.50. Išleidimas to veikalo mums apseina arti $1.500.00. Tiesa, mes jau turime sudėt pinigų $900.00, bet dar apie 500.-00 turime surinkti. Jo geričiau pinigai suplauks, tuo graičiau knyga bus atspausdinta.

Iš kalno prisidėdami daug pagelbėsite ir pastumėsite darbą. Dėlei taip didelių iškaščių knygų nedaug spausdiname, tik iš anksto užsisakantieji gausite.

Broliai ir seseris! Norinti įvigyti šį veikalą, siųskite užsakymą ir pinigus dabar!

Kreipkitės pas "D. L." pirmininką, adresu:

A. J. Jokubaitis,
Boston University,
607 Boylston St., Boston, Mass.

Teatras ir Balius!

RENGIA L. S. J. L. 7 KUOPA

George Washingtono Gimimo Dienoj,

23 d. Vasario-Feb., 1920 m.

LIETUVIŲ SVETAINĖJE,

Kampas E ir Silver Sts., So. Bostone.

Teatras prasidės nuo 2:30 po pietų
Balius prasidės nuo 5:30 vakare.

Bus pestatyta "Daktaras iš Prievartos" trijų aktų komelija ir "Aptiekorius" vieno akto juokžaislė. Minėti veikalai yra juokingiausi lietuvių kalboje. Todel kiekvienas privalote atsilankyti į minėtą teatrą, o prisijuoksite iki valiai.

Turim pastebėti, kad aukščiau minėtus veikalus atloš gebiausi Lietuvių Socialistų Jaunuomenės Lygos artistai.

Užkviečiam atsilankyti visus jaunus ir senus. RENGĖJAI.

DIRBTUVE.

Parsiduoda didelis medinis budinkas, ant trijų lubų. Dabar užimtas — apačioj kalvė, o viršuje mašinšapė. Savininkas mirė, todel turi labai greitai parduoti.

PEKARNĖ.

Namas ir biznis parsiduoda sykiu. Turi buti greitai parduotas, nes savininkas mirė. Už namą ir už biznį — $6000, $1500 įmokėti.

NAMAS.

3 šeimynų, 20 kambarių, su maudynėmis ir garinę šilumą (steam heat), taipgi pijazas. Atneša $90. į mėnesį arba $10-80. per metus. Prekė $5900. su labai lengvomis išlygomis. Savininkas turi išvažiuoti į kitą miestą, todel privalo greitai parduoti.

FARMA.

120 akrų žemės, 25 karvės, 2 arkliai, budinkai, visokie žemdirbystės įrankiai, daug kiaulių, vištų, šieno ir visokių farmos daiktų. Apie 80 akrų dirbamos ir 40 akrų ganyklos ir miško. Dvi didelės upės teka per pat vidurį farmos su daugybe žuvų. Parduoda visai nebrangiai arba galima išmainyti ant namų arba mažesnės farmukės.

BIZNIS.

Čeverykų, drabužių ir namų rakandų — baldai (furniture) krautuvė. Visas tavoras turi buti išparduotas į vieną mėnesį, nes savininkas išvažiuoja į kitą miestą užsiimti išdirbyste avalų.

NAMUKAS.

Iš 3 kambarių ir 30 lotų žemės, Lietuvių apgyventoje vietoje, netoli nuo dirbtuvių. Turi buti butinai parduotas, nes savininkas negyvena jame ir jisai jam yra visai nereikalingas. Upė teka palei žemę, yra daug žuvų ir vasaros laike, yra viena iš geriausių vietų maudytis. Prekė $1900. su $300. įmokėjimu arba išmainyti ant bile kokio namo So. Bostone.

DAUGYBĖ

ir kitų vietų turim ant pardavimo arba išmainymo. Jeigu esi savininkas namo arba farmos ir norėtum parduoti arba išmainyti, tai pranešk musų ofisui kuogreičiausiai, o mes apžiurėję duosime pasiulijimą ant pirmo atsiliepimo.

LITHUANIAN AGENCY,
A. Ivaszkevicz,
315 Broadway, S. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 605.

REIKALINGAS DARBININKAS

TUOJAUS, norėdamas turėti gerą algą, atsišaukite dabar į:

BRIGHTON LIETUVIŲ KOOPERACIJĄ,

24 Lincoln St., Brighton, Mass.

REIKALINGA MERGINŲ

Prie "Shoe Shanks" prisegiojimo, kartu mokinties, gali dasidirbti net iki $20.00 ir $22.00 į savaitę.

AM. SHOE FINDING CO.,

423 Broadway, So. Boston, Mass.

HOTEL EATON

14-ta diena Vasario perėjo į rankas JUOZO KAVALIAUSKO.

Patranaujant A. KUPŠČIO Agenturai, 332 Broadway, So. Boston, nupirkta už $32000. vertės, dešimties šeimynų murinis namas, kuris randasi ant 311 Emerson Street, South Bostono gražiausioje vietoje. Virš minėtas Hotelis yra South Bostonui žinomas kaipo vienas iš geriausiai išbudavotų del gyvenimo namų. Ten randasi elevaitorius užvešti žmones, ir visi kiti naujausi įtaisymai.

Gražus Teatras!

Rengia A. L. T. Sandaros 7-ta kuopa

Subatoje, Vasario-February 28 d., 1920,

LIETUVIŲ SVETAINĖJE,

Prie E ir Silver gatv., So. Boston, Mass.

Pradžia-7:30 val. vakare,

ALT. Sandaros 7-tos kuopos artistai vaidins: Dviejų veiksmų tragi-komediją "SUSIPRATO", veikalas iš Amerikos lietuvių gyvenimo, parašytas E. S. Vitaičio. Pirmu kart Bostono lietuviams bus matomas.

Antra komedija "ČEBATAI IŠĖJO", bus vaidinta ALT. Sandaros 9-tos kp. artistai iš Cambridge. Atsilankę į šį vakarą, pamatysite dviejų vietų scenos mylėtojus artistus lošiant, bus gerai pasijuokti iš juokingų scenos vaizdelių ir šį-tą pasimokinti iš veikalo "Susiprato". Kviečiame visus iš Bostono ir apielinkės į šitą gražų teatrą, pasirupinkite iš kalno tikietus, kad netruktų vietos vėliaus atėjusiems. Tikietai iš laiko gaunami "Sandaros" ofise ir prie kp. narių. ALTS. 7-tos kp. KOMITETAS.

NEPAPRASTAS TEATRAS!

Dalyvaus visos geriausios sceniškos spėkos iš visos apielinkės lietuviškų kolonijų. Atsibus

Panedėlyje, Vasario-February 23 d., 1920

LIETUVIŲ SVETAINĖJE,

26 Lincoln St., Brighton, Mass.

Pradžia lygiai 6-ta val. Svetainės duris bus atidarytos nuo 5 v. v.

Bus vaidinama keletas gerų komedijų, dalyvaujant gabiausios teatrališkoms spėkoms, k. t. iš Cambridge, South Boston, Brighton ir kitų vietų apielinkės teatrališki rateliai. Už geriausią pasižymėjimą lošime, bus suteikta graži dovana.

Visas šio vakaro pelnas skiriamas vaikų mokyklai: "Spindulėlis."

Todel, kurie prijaučiate šiam gražiam tikslui ir megant gražiai gardžiai pasijuokti, matyti gabiausius lietuvių artistus - lošėjus, nepatingėkite atsilankyti. Tikietus iš laiko galima gauti prie svetainės Lietuvių Kooperacijos krautuvėje. Visus širdingai kviečia

KOMITETAS.

LIETUVIŠKOS ATVIRUTĖS

"SANDAROS" Knygyne randasi pardavimui sekančios tikrai lietuviškos atvirutės:

1. Lietuvos Ukininko Grinčia,
2. Lietuvos Ukininko Namas.
3. Lietuvos Ukin. Vaizdelis.
4. Vilniaus reginys žiurint nuo Vilijos,
5. Vilniaus Katedros Bažnyčia,
6. Petro Rimšos "Artojas",
7. Šiaulių miesto rinka,
8. Vasarinis Vilniaus Teatras,
9. Petro Rimšos "Močiutė",
10. Trakų pilies griuvėsiai,
11. Gedimino pilies griuvėsiai,
12. Gedimino kalno vaizdelis,
13. Trakų Ežeras ir pilis.
14. Sodžiaus vaizdelis "svečių belaukiant,
15. Šv. Oonos Bažnyčia Vilniuje,
16. Dr. V. Kudirka Lietuvių Rašytojas,
17. Lietuvaitės, gražus vaizdelis.

Kaina — 2 už 5 centus, 12 iž 25c. Į kitus miestus siunčiat paštą mažiau 4 nesiunčiam. Perkupčiam leidžiam gerą nuošimtį. Pasiskubinkite pakol išbaigsime. Užsisakant ir pinigus siunčiant, adresuokite:

"SANDARA" BOOK DEPT.

366 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

LAIKRAŠČIAI IŠ LIETUVOS

Tikros žinios apie Lietuvos žmonių gyvenimą galima rasti darbo žmonių reikalams pašvęstuose laikraščiuose.

Skaitykite ir Platinkite:

"LIETUVOS UKININKĄ", išeina kas savaitė su priedais "Jauniams", "Žemė", "Sveikata" etc. Kaina metams — $2.00.

"DARBĄ", išeina tris kartus savaitėje. Mokslo literaturos, politikos pažangus laikraštis. Kaina metams — $3.00.

"VARPĄ" mėnesinis. Tai tąsa senojo "Varpo" iš Tilžės, kuris ėjo dar lietuvių spaudos uždraudimo metais. Kaina metams — $2.00.

Visus tuos laikraščius galima užsisakyti pas:

VARPO BENDROVĖS ATSTOVYBĖ AMERIKOJE,

307 W. 30th St., New York, N. Y.